

Actualisatie Quicksan Ecologie

Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg

Opdrachtgever: Exploitatiemaatschappij Maassluis B.V.

Lievens Milieu B.V.

Documentnummer
SOB007781.QS.01

KvK
30152124

Telefoon
088-9102000

Versie
Definitief

Postadres
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

Internet
Lievens.com

Datum
27 december 2018

Colofon

Rapporthistorie

Concept 12-12-2018 Versie 01
Definitief 27-12-2018 Versie 01

Contactgegevens

J. (Jan) van Mil
088 910 2043

JvMil@lievense.com

Autorisatie

Documentnummer	Versie	Status
SOB007781.QS.01	1	Concept

Opgesteld door	Functie	Datum	Paraaf
S. Nelis	Ecoloog	20-12-2018	

Geverifieerd door	Functie	Datum	Paraaf
D. van der Veen	Ecoloog	27-12-2018	

Akkoord projectleider	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil	Projectleider	27-12-2018	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Plangebied	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Toekomstig gebruik/planontwikkeling	8
3	Onderzoeksopzet	9
3.1	Beschikbare gegevens	9
3.2	Veldbezoek	9
3.3	Effectenbeoordeling	9
4	Beschermde soorten	10
4.1	Wettelijk kader	10
4.2	Planten	10
4.3	Grondgebonden zoogdieren	10
4.4	Vleermuizen	11
4.5	Amfibieën	12
4.6	Reptielen	13
4.7	Vissen	13
4.8	Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden	13
4.9	Vogels	13
5	Toetsing en eindconclusie	14
5.1	Toetsing beschermde soorten	14
5.2	Toetsing beschermde gebieden	15
5.3	Eindconclusie	15
6	Advies	17
6.1	Advies	17
6.2	Geldigheid onderzoeksgegevens	18
	Overzicht bijlagen	19
	Bijlage 1	20
	- Literatuur	
	Bijlage 2	21
	- Wetgeving en beleid	
	Bijlage 3	25
	- Kaart regionale ligging	
	Bijlage 4	26
	- Foto's	

1 Inleiding

In opdracht van Exploitatiemaatschappij Maassluis B.V. heeft Lievense Milieu B.V. een actualisatie (update) Quicksan Ecologie uitgevoerd voor het plangebied aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg (provincie Noord-Holland).

Dit betreft een actualisatie van de reeds uitgevoerde quickscan Natuurwetgeving (16M1111.RAP001.QS.JvM.v2) van 15 december 2016. De aanleiding voor de actualisatie, is de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) op 1 januari 2017.

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen dient vooraf te worden beoordeeld of sprake is van mogelijke nadelige effecten op beschermde natuurwaarden. De toetsing aan de nieuwe Wet natuurbescherming is gedaan middels de Quicksan Natuurwetgeving (LievenseCSO Milieu B.V, 2016) en beschikbare actuele verspreidingsgegevens. In onderhavige rapportage worden de resultaten van de actualisatie quickscan beknopt besproken en worden op basis van de conclusie praktische adviezen gegeven.

De Quicksan of vooronderzoek is geen soortgerichte inventarisatie, maar de eerste fase in het kader van de procedure van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb, zie bijlage 1). De Wnb voorziet in het wettelijk kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. In de Wnb zijn de provincies primair bevoegd gezag voor bescherming van soorten en natuurgebieden. De voorliggende Quicksan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag voor de geplande planontwikkeling.

Het doel van de Quicksan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek, een inschatting te maken of:

- Beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving voorkomen;
- De planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb;
- Een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- De planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor onderzoek in het kader de gebiedsbescherming conform de Wnb en/of het provinciale beleid omtrent het NNN, inclusief externe werking.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden (Natura 2000 of NNN-gebieden), volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek (volledige veldinventarisatie). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van het soortenbeschermingsdeel van de Wnb worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

Lievense Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van Lievense Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is Lievense lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Lievense Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde Quickscan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van het Rijksvastgoedbedrijf en is in eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf.

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Algemeen

Het plangebied is gesitueerd aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg (zie figuur 2.1). Het plangebied omvat de kadastrale percelen 3032, 4330 en 4569 van sectie C, gemeente Nederhorst den Berg en de oeverzone ten zuiden daarvan. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.000 m² en ligt in kilometerhok X131 – Y475. Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 4.

Het plangebied ligt op een landschappelijk bijzondere plek, aan het eind van een doodlopende weg, op één van de oorspronkelijke 'legakkers' van het veengebied 'Spiegel en Blijkpolderplas'. Het gebied direct ten oosten van het plangebied is onderdeel van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Op dit moment staat op het perceel de bedrijfsbebouwing van Wasserij Gerard Best. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de bebouwing van Vaartweg nummer 17.

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich de Ankeveensevaart. Het water aan de zuidzijde staat in verbinding met de Spiegelplas. De oevers zijn rijkelijk begroeid. Aan de oostzijde is de legakker in gebruik als (weide) grasland met ruigte (riet en knotwilgen).

Figuur 2.1: Huidige situatie plangebied (globaal rode contour). Bron: Pdok, 2018

2.1.2 Beschermde gebieden

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

Het plangebied heeft geen status als NNN. Het dichtstbijzijnde NNN is gesitueerd op circa 80 meter ten noordoosten van het plangebied en op 100 meter ten zuiden van het plangebied (zie figuur 2).

Het plangebied ligt voor een klein deel in het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' (zie figuur 2.2). De Oostelijke Vechtplassen bestaan uit een reeks van laagveengebieden op de grens van Noord-Holland en Utrecht, tussen de Vecht en de Utrechtse Heuvelrug. Het veen in het gebied is op veel plaatsen vergraven, waardoor een afwisseling van land en water is ontstaan met grote plassen, sloten, rietlanden en andere moerassen, graslanden en bossen. Van Europees belang zijn de begroeiingen van open water, restanten trilveen, de grote oppervlakte aan moerasbos, populaties van de Noordse woelmuis, grote aantallen foeragerende vleermuizen en diverse water- en moerasvogels. Samen met de Wieden en Weerribben behoort het gebied tot de belangrijkste laagveenmoerassen van ons land.

Figuur 2.2: Ligging plangebied (globaal rood omlijnd) ten opzichte van NNN (heldergroene vlakken) en N2000-gebied (heldergroene arcering). Bron: Map viewer, Structuurvisie 2040, Provincie Noord-Holland, 2018

2.2 Toekomstig gebruik/planontwikkeling

De voorgenomen planontwikkeling omvat de herontwikkeling van de wasserij naar in totaal acht woningen waarvan zes vrijstaand en twee appartementen (zie figuur 2.3). De wasserij en de andere opstallen zullen hiervoor worden gesloopt waarna nieuwbouw plaatsvindt. Er zijn geen ingrepen in de oeverzones en de omliggende wateren gepland.

Figuur 2.3: beoogde invulling van het voornemen. Bron: opdrachtgever

3 Onderzoeksopzet

3.1 Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. De geraadpleegde literatuur en internetbronnen staan weergegeven in bijlage 1. Tevens is gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDF, 2018). De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedsfeer (binnen een straal van maximaal vijf kilometer) van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldbezoek geanalyseerd en in het veld geverifieerd.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast kan worden beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn op basis van de aanwezige terreinkenmerken en beheer.

Het veldonderzoek is door Lievense Milieu B.V. op 20 oktober 2016 uitgevoerd door de heer J. van Mil. Ten tijde van de inspectie was het 10 °C, vrijwel geheel bewolkt, droog met een matige wind (3 Bft) uit noordelijke richting. Dit veldbezoek is nog voldoende vigerend voor onderhavige actualisatie, omdat het terrein niet noemenswaardig gewijzigd is.

3.3 Effectenbeoordeling

De omvang van de werkzaamheden en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling. De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (gedurende de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat beschreven.

4 Beschermde soorten

4.1 Wettelijk kader

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- Artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten;
- Artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I;
- Artikel 3.10: Andere (nationale) soorten.

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In bijlage 2 staat nader toegelicht welke verboden dit zijn en wat deze inhouden.

4.2 Planten

De verspreidingsgegevens van flora (openbare waarneming bronnen en NDFF, 2018) geven aan dat in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) de habitatrichtlijnsoort groenknolorchis voor. Deze soort komt vooral voor in jonge, natte, kalkrijke duinvalleien. Buiten de duinen komt deze soort ook voor in veenmoerassen waar enige aanvoer van basisch welwater of voedselarm oppervlaktewater aanwezig. Dit habitat is in het plangebied niet aanwezig, waardoor het voorkomen van deze soort uitgesloten kan worden. Een nader onderzoek naar beschermde flora is niet nodig.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren (Broekhuizen et al, 2016 en NDFF, 2018) geven aan dat in de omgeving van het plangebied diverse grondgebonden zoogdierensoorten kunnen worden aangetroffen. Van de mogelijk voorkomende soorten zijn de boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, waterspitsmuis en noordse woelmuis strikt beschermd. De boommarter, bunzing, wezel, hermelijn en waterspitsmuis zijn soorten die in de Wnb onder nationaal beschermde soorten vallen. Er is door de provincie Noord-Holland geen vrijstelling voor deze soorten afgegeven. De noordse woelmuis is in de Wnb een habitatrichtlijnsoort.

De waterspitsmuis is bekend op Fort Uitermeer op een afstand van circa 4 kilometer en is langs de oevers van de Spiegelpolderplas waargenomen. De waterspitsmuis is een soort die afhankelijk is van brede rietkragen en moerassen.

Vermoedelijk kan de soort bij alle oevers met helder water en een goed ontwikkelde oevervegetatie voorkomen. Van groot belang is dat de Waterspitsmuis ook de oever kan betreden, hiervoor is een zeer flauwe oever nodig. De soort heeft een voorkeur voor ruig begroeide oevers. De waterspitsmuis heeft een relatief groot leefgebied. In paragraaf vijf (toetsing en eindconclusie) wordt hier nader op ingegaan.

De noordse woelmuis is bekend in de gemeente Wijdmeren, waar de Zoogdiervereniging in het verleden vangsten heeft gedaan. Het is onduidelijk of de soort voorkomt in het plangebied. In Nederland is de noordse woelmuis zeldzaam en de soort wordt vrijwel uitsluitend in de veenweidegebieden, moerassen en moerasbossen aangetroffen. Het sterke vermoeden bestaat dat de noordse woelmuis alleen kan overleven in natte gebieden waar zijn concurrenten de aardmuis en de veldmuis dit niet kunnen.

De kleine marterachtigen (de wezel, hermelijn en bunzing) komen voor in veenweidegebieden en kleinschalige cultuurlandschappen met veel structuurafwisseling (hoog gras- en rietland, ruigte, dicht struikgewas, rommelhoekjes, houtwallen en bosjes) en nat-drooggradiënt. De bunzing komt daarnaast ook voor op boerenerven en in dorpen in dit type landschap. De omgeving van het plangebied is optimaal geschikt voor de wezel, hermelijn, bunzing, waterspitsmuis en mogelijk ook voor de noordse woelmuis. In paragraaf vijf (toetsing en eindconclusie) wordt hier nader op ingegaan.

Het voorkomen van de boommarter, of andere strikt beschermde soorten die niet hierboven benoemd zijn, wordt uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte diepe holtes in bomen.

4.4 Vleermuizen

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (Broekhuizen et al, 2016 en NDFF, 2018) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd en vallen onder de habitatrichtlijn. De in de regio voorkomende vleermuizen zijn: baardvleermuis, Brandts vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Mogelijk gebruiken deze vleermuissoorten het plangebied als verblijfsgebied, vliegroute en/of foerageergebied. De te slopen bebouwing is deels afgetimmerd met planken en is door open stootvoegen, gaten en kieren (zie figuur 4.1) toegankelijk voor gebouwbewonende soorten en dus geschikt als potentiële verblijfplaats. In de aanwezige bomen zijn echter geen holtes of stukken losse schors aanwezig, waardoor boom bewonende soorten uitgesloten kunnen worden. De bomenrijen en de oevers van de aangrenzende wateren zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute. Hiernaast maken vleermuizen mogelijk gebruik van het plangebied als onderdeel van het foerageergebied. In paragraaf vijf (toetsing en eindconclusie) wordt hier nader op ingegaan.

Figuur 4.1: Open stootvoegen en gaten (rood omcirkeld) in de gevel van de te slopen bebouwing

4.5 Amfibieën

De verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFF, 2018; RAVON, 2014) geven aan dat in de omgeving van het plangebied diverse amfibieënsoorten aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten zoals: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en middelste groene kikker, waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Van de mogelijk voorkomende soorten is de rugstreeppad echter een habitatrichtlijnsoort en strikt beschermd. Het plangebied is ongeschikt voor de rugstreeppad vanwege het ontbreken van geschikt habitat. De rugstreeppad heeft een voorkeur voor in de nabijheid van losgrondige zandige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatsten en ondiep (tijdelijk) water, die bij voorkeur vegetatiearm zijn. Deze habitats ontbreken op het moment van het veldbezoek. Een nader onderzoek naar beschermde amfibieën is niet nodig.

4.6 Reptielen

De verspreidingsgegevens van reptielen (NDFF, 2018; RAVON, 2014) geven aan dat in de directe omgeving van het plangebied de ringslang aanwezig is. De ringslang is een nationaal beschermde soort, waarvoor de provincie Noord-Holland geen algemene vrijstelling voor heeft afgegeven.

De oeverzones van de wateren grenzend aan het plangebied vormen mogelijk onderdeel van het leefgebied van deze soort. Mede gezien de waarneming langs de Spiegel- en Blijkpolderplas is het niet uit te sluiten dat de ringslang in het plangebied voorkomt. In paragraaf vijf, wordt hier nader op ingegaan. Andere beschermde reptielensoorten worden niet verwacht.

4.7 Vissen

De verspreidingsgegevens van vissen (NDFF, 2018 & RAVON, 2014) geven aan dat in de regio van het plangebied diverse vissoorten voorkomen. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal algemene soorten die niet beschermd zijn, anders dan de zorgplicht. Gezien de habitateisen van deze soorten zijn wateren aan de noord- en zuidzijde van het plangebied mogelijk onderdeel van het leefgebied van deze soorten. Omdat de wateren en oevers geen deel uitmaken van het plangebied, wordt de aanwezigheid van vissen in het plangebied zelf uitgesloten. Een nader onderzoek naar beschermde vissen is niet nodig.

4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden

De verspreidingsgegevens van libellen, dagvlinders en overige ongewervelden geeft aan dat de platte schijfhoren (weekdier) als beschermde soort (habitatrichtlijn) in directe omgeving van het plangebied voorkomt (NDFF, 2018; Bos et. al. 2006). Deze soort komt voor in stilstaand water, heeft een voorkeur voor veenbodems en komt voor in sloten met een goede waterkwaliteit en goed ontwikkelde watervegetatie. Gezien de oeverzone niet in het plangebied licht, kan het voorkomen van de platte schijfhoren in het plangebied zelf worden uitgesloten.

De aanwezigheid van andere beschermde libellen, dagvlinders of overige ongewervelden in het plangebied wordt eveneens uitgesloten. Een nader onderzoek naar libellen, dagvlinders en overige ongewervelden is niet nodig.

4.9 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen (onder andere wilde eend, koolmees, zwarte kraai, aalscholver, kokmeeuw, meerkoet, roodborstje en vink). In de omgeving van het plangebied zijn de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aanwezig: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek en sperwer (NDFF, 2018). Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten of aanwijzingen van verblijf van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. Gezien de locatie, de eisen van de betreffende soorten en het gebruik van plangebied worden deze ook niet verwacht. Een nader onderzoek naar jaarrond beschermde vogels is niet nodig.

5 Toetsing en eindconclusie

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek, de overige verzamelde gegevens en de bevindingen van het veldbezoek uit 2016 wordt op basis van de planontwikkeling het onderstaande geconcludeerd.

5.1 Toetsing beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek, het veldbezoek en de planontwikkeling wordt geconcludeerd dat er beschermde soorten verwacht kunnen worden in het plangebied. Bij het aanbreken van het broedseizoen is het mogelijk dat er algemene broedvogels voorkomen. Er is geschikt habitat aanwezig van de waterspitsmuis, noordse woelmuis en ringslang in de rietkragen langs de oevers in het plangebied. Mogelijk maken vleermuizen en kleine marterachtigen (hermelijn, wezel en bunzing) gebruik van het plangebied. Dit vormt naar verwachting (op basis van eerdere verleende ontheffingen in de omgeving van de Oostelijke Vechtplassen), geen belemmering in het vaststellen van het bestemmingsplan, omdat bij het voorkomen van deze soorten(groepen) voorkomen, een ontheffing naar verwachting verleenbaar is. Dit alleen als er voldoende gemitigeerd en gecompenseerd wordt.

Door ontbreken van geschikt habitat in combinatie met bekende verspreidingsgegevens geen nader onderzoek nodig naar beschermde flora, amfibieën, vissen en ongewervelden en andere beschermde soorten of soortgroepen nodig anders dan hieronder nader uitgewerkt. Dit vormt geen belemmering in het vaststellen en/of uitvoeren van het bestemmingsplan.

Vleermuizen

Het is mogelijk dat het plangebied en de directe omgeving gebruikt wordt door vleermuizen als vliegroute, foerageer- en/of verblijfgebied. De aanwezige (te slopen) bebouwing op het terrein is deels afgetimmerd met planken en is in potentie geschikt als jaarrond verblijfplaats vanwege de aanwezigheid van holten, kieren en gaatjes in de gevels (open stootvoegen). In de aanwezige bomen zijn geen holten of stukken losse schors aanwezig, waardoor boom bewonende soorten uitgesloten kunnen worden. De bomenrijen en de oevers van de aangrenzende wateren zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute. Hiernaast maken vleermuizen mogelijk gebruik van het plangebied als onderdeel van het foerageergebied. Het verdwijnen van bomen, open plaatsen en bebouwing zal mogelijk een negatief effect hebben op de aanwezigheid van deze soorten. Een nader onderzoek naar verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen is daarom noodzakelijk.

Ringslang

De oeverzones van de wateren grenzend aan het plangebied vormen mogelijk onderdeel van het leefgebied van de ringslang. Er is momenteel geen zicht op of er potentiële broeihopen en/of overwinteringslocaties in het plangebied aanwezig zijn (landhabitat ringslang). Mede gezien de waarneming langs de Spiegel en Blijkpolderplas is niet uit te sluiten dat de ringslang in het plangebied voorkomt. Omdat de rietkragen in de oevers (buiten regulier maai-beheer om) niet aangetast worden, is er geen sprake van aantasting van het leefgebied van de ringslang. Er is daarom geen nader onderzoek naar het leefgebied in de oeverzone van de ringslang nodig.

Wel is een eenmalig veldbezoek nodig om vast te stellen of er geschikte broeihopen en/of overwinteringslocaties van de ringslang aanwezig zijn op het land. Een nader onderzoek naar de ringslang is noodzakelijk als deze locaties aanwezig zijn en aangetast worden.

Grondgebonden zoogdieren

Omdat er geschikte oevers met rietkragen aanwezig zijn in het plangebied, is er potentieel geschikt leefgebied van de waterspitsmuis en noordse woelmuis aanwezig in het plangebied. De oevers met rietkragen worden niet aangetast, maar het is mogelijk dat in combinatie met het voorkomen van de rietkragen de waterspitsmuis en noordse woelmuis op het land (m.u.v. het bebouwde deel) binnen het plangebied aanwezig zijn. Een nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten is daarom noodzakelijk.

De directe omgeving van het plangebied en het plangebied vormen door aanwezigheid van ruigtes en rommelhoekjes een potentieel geschikt leefgebied voor de hermelijn, wezel en bunzing. Deze soorten zijn door de provincie Noord-Holland niet vrijgesteld. Een nader onderzoek naar het voorkomen is daarom noodzakelijk.

5.2 Toetsing beschermde gebieden

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natuurmonument en/of Nationaal Natuurnetwerk (NNN; voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Het dichtstbijzijnde NNN is gesitueerd op circa 80 meter ten noordoosten van het plangebied. Ook is de NNN op 100 meter ten zuiden van het plangebied aanwezig. Het voornemen heeft door zijn locatie, aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Een nadere beoordeling (nee-tenzij toetsing) is niet nodig.

Het plangebied is voor een klein deel in het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' gesitueerd. Mogelijk heeft het voornemen hierdoor negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit beschermde gebied. Een onderzoek in het kader van de Wnb (Natura 2000-Voortoets) is daarom nodig. De depositie van stikstof kan grote afstanden bereiken tijdens de aanlegfase en mogelijk ook de gebruiksfase. Een AERIUS-berekening dient daarom eveneens uitgevoerd te worden.

5.3 Eindconclusie

- De verspreidingsgegevens en het veldbezoek geven nog geen duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van vleermuizen, waterspitsmuis, noordse woelmuis en de ringslang. De planontwikkeling heeft mogelijk negatieve effecten op de ringslang (broeihopen en/of overwinteringslocaties), bunzing, hermelijn, wezel, noordse woelmuis, waterspitsmuis en vleermuizen. Voor deze soorten(groepen) zijn mogelijk mitigerende maatregelen nodig en daarom dient er eerst een nader onderzoek naar deze soorten(groepen) uitgevoerd te worden om vast te stellen of deze soorten daadwerkelijk gebruikmaken van het plangebied.

- De verspreidingsgegevens en het veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten, amfibieën, vissen, ongewervelden en vogels. De planontwikkeling heeft geen negatieve effecten op beschermde planten, jaarrond beschermde vogelnesten, amfibieën, vissen en ongewervelden. Voor deze soortgroepen behoeven geen mitigerende maatregelen genomen te worden (anders dan maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht bij het aantreffen van algemene soorten) en is het aanvragen van een ontheffing van de Wnb niet aan de orde. Wel kunnen tijdens het broedseizoen algemene broedvogels aanwezig zijn.
- Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- In verband met het voorkomen van algemene broedvogels in en binnen de invloedssfeer van het plangebied moeten mogelijk mitigerende maatregelen worden genomen (zoals buiten het broedseizoen werken of het plangebied voorafgaande aan het broedseizoen ongeschikt maken). Dit is sterk afhankelijk van het moment en de duur van uitvoering.
- Er is mogelijk sprake van effecten op Natura 2000-gebied(en). Een Voortoets en een AERIUS-berekening dient daarom uitgevoerd te worden.

6 Advies

6.1 Advies

Zorgplicht

Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht. Eenieder dient voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, en hun directe leefomgeving (artikel 1.11 Wnb, zie bijlage 2). Behoud te allen tijde een vluchtweg voor alle dieren.

Planning werkzaamheden t.o.v. kwetsbare periode

Een groot deel van de verwachte schade aan de mogelijk aanwezige soorten is te voorkomen door buiten de kwetsbare periode van deze soorten te werken. Dat wil zeggen buiten de voortplantingsperiode en de overwinteringsperiode. Voor deze periode zijn enkel richtdata te geven omdat deze sterk worden beïnvloed door de weersomstandigheden.

Geadviseerd wordt de voorgenomen sloop- en kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal, maar ten minste van 15 maart tot en met 15 augustus; let op: alle broedgevallen zijn beschermd) uit te voeren. Mocht ervoor gekozen worden de werkzaamheden toch in het broedseizoen te laten plaatsvinden, dan dient voorafgaand aan de werkzaamheden een deskundige op het gebied van vogels te worden ingezet. De deskundige stelt vast of er broedsels aanwezig zijn en - zo ja - of deze worden verstoord door de toekomstige werkzaamheden. Het resultaat van deze controle kan gevolgen hebben voor de uitvoering en planning indien er broedsels worden aangetroffen.

Verstoring door licht

Voorts wordt geadviseerd met de verlichting (tijdens bouwfase en bij realisatie) rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk bij 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken.

Voorkomen vestigen rugstreepad

De conform de Wet Natuurbescherming beschermde rugstreepad komt op dit moment niet in het plangebied voor. Omdat deze soort een uitgesproken pionierssoort met een voorkeur voor primaire stadia in de ecologische successie is, kan deze snel opduiken op onder andere bouwterreinen. Vestiging van deze soort op ontwikkelingslocaties dient te worden voorkomen door het plangebied volledig af te schermen met antiworteldoek voorafgaand aan het uitvoeren van mogelijke grondwerkzaamheden. Het scherm dient een hoogte van 40/50 centimeter te hebben en tien centimeter in de grond te worden geplaatst. Bovendien wordt aanbevolen het scherm te plaatsen in het late voorjaar en de zomer, voordat de rugstreepad kans krijgt zich te vestigen in het gebied.

6.2 Geldigheid onderzoeksgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”*

Overzicht bijlagen

Bijlage 1

Literatuur

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

Bijlage 4

Foto's

Bijlage 1

Literatuur

NDFF, 2018. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF – ndff-ecogrid.nl

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Creemers, R.C.M., & Delft, J.J.C.W. van, (RAVON) (redactie) 2009 De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden

RAVON, 2014, Ravon no. 59, bijlage, Waarnemingenoverzicht 2014, RAVON, Nijmegen.

LievensCSO Milieu B.V., 2016 Quickscan Natuurwetgeving. Exploitiemaatschappij Maassluis B.V.. 16M1111.RAP001.QS.JvM.v2, 15 december 2016. LievensCSO Milieu B.V. Bunnik.

Melman et al., 2005. Atlas van de Natuur in de Vechtstreek. Landschap Noord-Holland. Castricum juli 2005.

Internetbronnen:

<https://www.pdok.nl/viewer>

Overige losse openbare waarnemingen

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- Dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

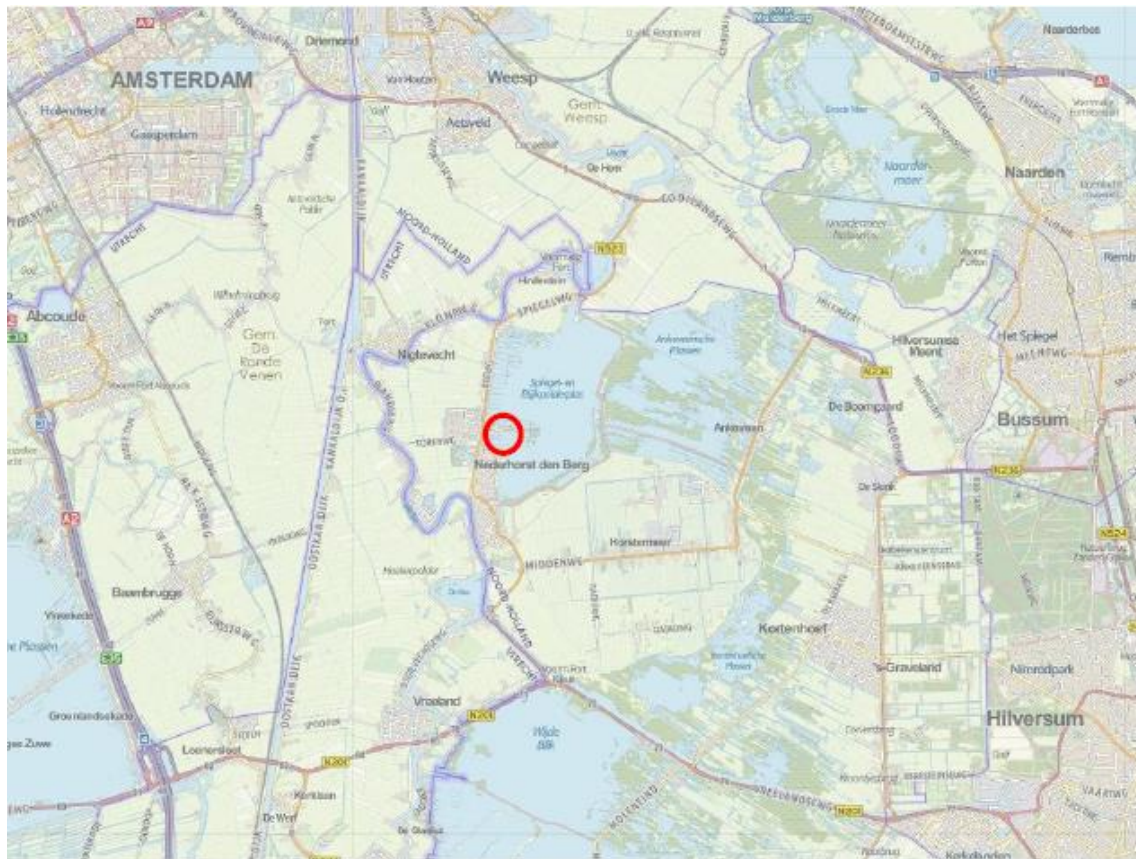
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

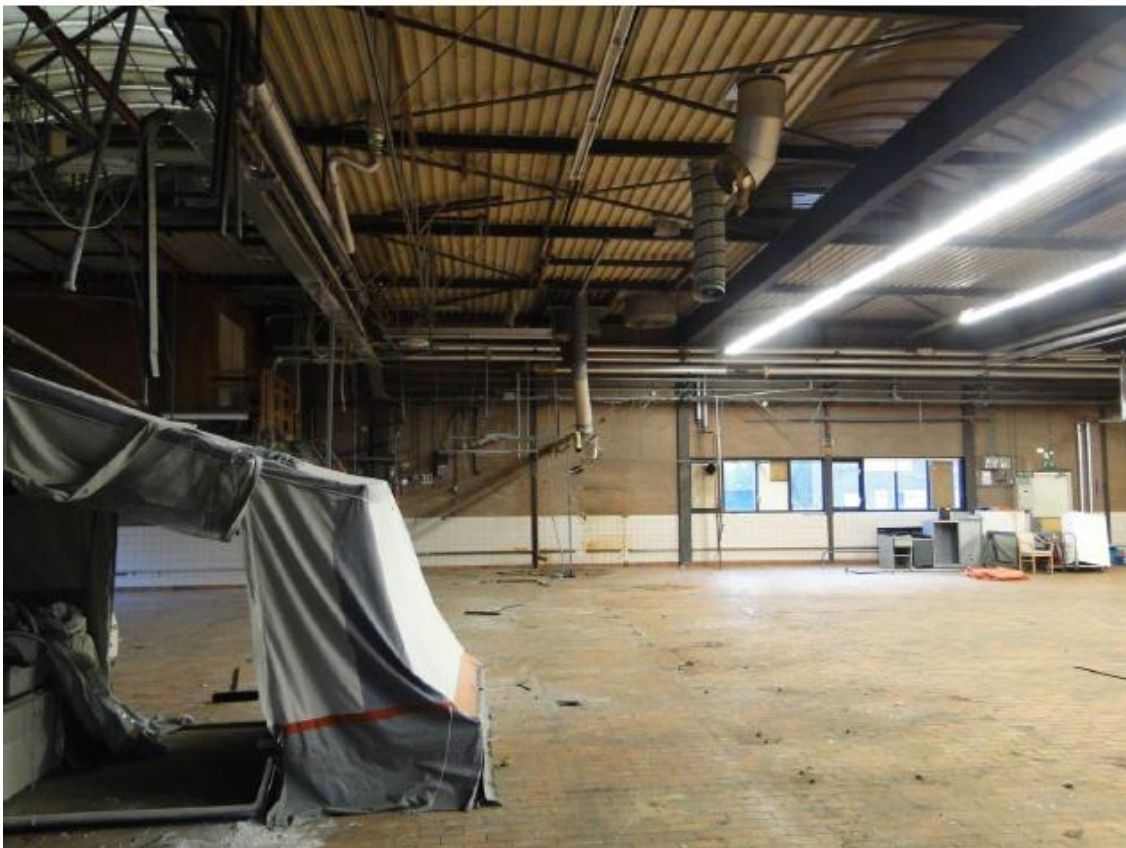
Locatie van het plangebied (globaal rode cirkel). Bron: Pdok.nl

Bijlage 4

Foto's

NADER VELDONDERZOEK

VAARTWEG 20-21

TE NEDERHORST DEN BERG

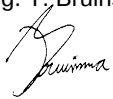

Ecologie

Rapportage nader veldonderzoek

Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg

Opdrachtgever	Exploitatiemaatschappij Maassluis
Rapportnummer	1545.004
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	31 oktober 2017
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ing. T. Bruinsma
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ir. T. Leeuwis
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie.....	2
	2.2 voorgenomen ingreep.....	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
	3.1 Vleermuizen.....	3
	3.2 Ringslang.....	3
	3.3 Platte schijfhoren	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	4
	4.1 Vleermuizen.....	4
	4.2 Ringslang.....	4
	4.3 Platte schijfhoren	4
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	5
	5.1 Vleermuizen.....	5
	5.2 Ringslang.....	5
	5.3 Platte schijfhoren	6
	5.4 Overige soorten	6
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
	6.1 Vleermuizen.....	7
	6.2 Ringslang.....	7
	6.3 Platte schijfhoren	7
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Exploitiemaatschappij Maassluis opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging naar aanleiding van de resultaten van de quickscan natuurwetgeving dat is uitgevoerd door Lieveense CSO in december 2016 (rapport 16M1111.RAP001.QS.JvM.v2).

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming (2017) er ten aanzien van de beschermde diersoorten: vleermuizen, ringslang en platte schijfhoren meer informatie is benodigd.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie ($\pm 3.000 \text{ m}^2$) ligt aan de Vaartweg 20-21, aan de noordzijde van de kern van Nederhorst den Berg. In figuur 1 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Figuur 1. Luchtfoto met onderzoekslocatie (rood) gearceerd en directe omgeving.

Ten westen van de onderzoekslocatie ligt een woonwijk, ten noorden ligt een sloot met weilanden, ten zuiden bevinden zich uitlopers van de Spiegel- en Blijkpolderplas en ten oosten ligt een braak liggend stuk grond met daarachter de Spiegel- en Blijkpolderplas. De figuren 2 t/m 4 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

2.2 voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw te realiseren bestaande uit 7 woningen. Ten behoeve hiervan zal de huidige bebouwing worden gesloopt en een deel van het groen op de onderzoekslocatie zal worden verwijderd.

Figuur 2. Bebouwing onderzoekslocatie.

Figuur 3. Watergang aan zuidzijde onderzoekslocatie.

Figuur 4. Oeverbegroeiing onderzoekslocatie.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming er ten aanzien van beschermde diersoorten: vleermuizen, ringslang en platte schijfhoren meer informatie is benodigd.

3.1 Vleermuizen

Het is mogelijk dat het plangebied en directe omgeving gebruikt wordt door vleermuizen als vliegrou- te, foerageer- en/of verblijfsgebied. De aanwezige (te slopen) bebouwing op het terrein is deels afge- timmerd met planken en is in potentie het gehele jaar geschikt als verblijfplaats vanwege de aanwe- zigheid van holten, kieren en gaatjes in de gevels (open stootvoegen) en dergelijke. In de aanwezige bomen zijn echter geen holtes of stukken losse schors aanwezig, waardoor boom bewonende soorten uitgesloten kunnen worden. De bomenrijen en de oevers van de aangrenzende wateren zijn mogelijk onderdeel van een vliegrou- te. Hiernaast maken vleermuizen mogelijk gebruik van het plangebied als onderdeel van het foerageergebied. Het verdwijnen van bomen, open plaatsen en bebouwing zal mogelijk een negatief effect hebben op de aanwezigheid van deze soorten. Een nader onderzoek naar vleermuizen is daarom noodzakelijk.

3.2 Ringslang

De oeverzones van de wateren grenzend aan het plangebied vormen mogelijk onderdeel van het leefgebied van de ringslang. Mede gezien de recente waarneming langs de Spiegelen Blijkpolderplas is het niet uit te sluiten dat de ringslang niet in het plangebied voorkomt. De ontwikkeling van de oe- verzone kan mogelijk een negatief effect hebben op de aanwezigheid van de ringslang. Een nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort is noodzakelijk.

3.3 Platte schijfhoren

De wateren grenzend aan het plangebied vormen mogelijk onderdeel van het leefgebied van de platte schijfhoren. De ontwikkeling van de oeverzone kan mogelijk een negatief effect hebben op de aanwe- zigheid van de platte schijfhoren. Een nader onderzoek naar het voorkomen van deze soort is nood- zakelijk.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

4.1 Vleermuizen

Vanaf half mei is veldonderzoek verricht naar de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Het veldbezoek is in de ochtenduren (10 juni 2017) en avonduren (5 en 15 juli 2017) uitgevoerd. Op 18 augustus en 19 september 2017 is onderzoek verricht naar het baltsgedrag van vleermuizen. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 27 maart 2017), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf voor de gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D 240x) met opname-mogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soort) en waarbij het sonogram uitsluitsel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

4.2 Ringslang

Voor de ringslang zijn vier veldrondes uitgevoerd in de periode maart tot september 2017. Hierbij is in de ochtend (10 juni) gezocht naar zonnende slangen en slangenhemden. Daarnaast zijn op verschillende plekken reptielenplaten weggelegd waar dieren op kunnen zonnen, of onder kunnen schuilen (zgn. 'plaatjes-methode'). Op 5, 15 juli en 19 september zijn deze platen gecontroleerd op de aanwezigheid van zonnende/schuilende ringslangen. De inventarisatiemethode is als voorgeschreven door RAVON (Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland, 2003), met de nadruk op geschikte perioden voor het waarnemen van de ringslang.

4.3 Platte schijfhoren

Om aanwezigheid van de platte schijfhoren op de locatie te onderzoeken is op 8 augustus 2017 een veldbezoek uitgevoerd. Dit veldbezoek valt binnen de meest geschikte periode om onderzoek te doen naar de platte schijfhoren (juni tot en met augustus). Tijdens het onderzoek is in eerste instantie gelet op de aanwezigheid van waterplanten in de watergangen. Vervolgens zijn de vier meest kansrijke locaties om platte schijfhoren aan te treffen geselecteerd. Met een fijnmazig RAVON schepnet is de watervegetatie bemonsterd. De planten zijn vervolgens in een emmer uitgespoeld en daarna uitgeschud, hierna is het water uit de emmer gezeefd. Daarnaast werden ook een aantal planten uitgetrokken om ze te onderzoeken op de aanwezigheid van platte schijfhoren, verder werd aanwezig draadwier uitgepluisd om te zoeken naar platte schijfhoren. Tijdens het veldbezoek is de methode zoals beschreven in de 'Handleiding Slakken van de Habitatrichtlijn waarnemen' (Stichting Anemoon, 2009) gevolgd.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens geen van de veldbezoeken zijn invliegende, uitvliegende, zwermende of gevel grijpende vleermuizen waargenomen bij de onderzochte bebouwing. Ook tijdens de laatste ochtendronde op 19 september zijn er geen vleermuizen waargenomen, welke afkomstig waren uit de onderzochte bebouwing.

Tijdens de laatste twee veldbezoeken is alleen op 18 augustus één gewone dwergvleermuis met sociale roep waargenomen ten oosten van de onderzoekslocatie. Er zijn geen gevel grijpende vleermuizen waargenomen die duidelijk aangeven of/waar het paarverblijf zich bevindt. De sociale roep duidt hoogstwaarschijnlijk op een paarverblijf in de omgeving aanwezige bebouwing aan de noordzijde van de onderzoekslocatie.

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan met voldoende zekerheid worden vastgesteld dat de bebouwing geen functie heeft als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen.

Foeragerende / passerende vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken zijn er langs de randen van de onderzoekslocatie enkele (2 tot 4) foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op de onderzoekslocatie is geschikt foerageerhabitat aanwezig. De foeragerende vleermuizen gebruiken de aanwezige opgaande begroeiing en open stukken gras/rietland om te foerageren. Het aanwezige foerageerhabitat verdwijnt deels door de voorgenomen herinrichting. Hierdoor is er sprake van een (tijdelijk) vermindering van de foerageermogelijkheden binnen de onderzoekslocatie. De plannen zullen, gezien de geringe omvang en aanwezigheid van voldoende alternatieve foerageergebieden in de directe omgeving, geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Door de sloop en herontwikkeling worden geen vliegroutes verstoord. Tijdens de veldbezoeken zijn geen eenduidige vliegpatronen aangetroffen die door meerdere individuen worden gevolgd. Waargenomen vleermuizen betreffen exemplaren, die uit verschillende richtingen afkomstig zijn. Er is geen sprake van een eenduidig vliegpatroon dat door meerdere individuen wordt gevolgd.

5.2 Ringslang

Er zijn gedurende de onderzoek ronden geen exemplaren aangetroffen of aanwijzingen gevonden van het voorkomen van de ringslang ter plaatse of van en direct rond de onderzoekslocatie. Hierdoor kan op basis van deze onderzoeksinspanning redelijkerwijs uitgesloten worden dat de onderzoekslocatie gebruikt wordt door de ringslang.

5.3 Platte schijfhoren

Zowel tijdens de schepactiviteiten en het onderzoeken van wortelstokken van de gele lis, zijn geen platte schijfhorens aangetroffen. De oorzaak hiervan ligt waarschijnlijk in de lage lichtdoorlaatbaarheid van het water (10 cm) en de hoge beschaduwning van de oever (figuur 4 en 5). Daarnaast was de watervegetatie niet heel divers, krabbescheer, een belangrijke plant voor platte schijfhoren werd niet gevonden. Ook was er geen uitbundige plantengroei van diverse soorten fonteinkruiden, kransvederkruid en waterpest. Op basis hiervan kan worden gesteld dat de platte schijfhoren met zekerheid is uit te sluiten in de watergangen rondom het plangebied.

5.4 Overige soorten

Naast de geoffreerde soortgerichte onderzoeken is gedurende de veldbezoeken ook gelet op de soortensamenstelling van vissen, oever- en watervegetatie en de aanwezigheid van de ijsvogel.

Vissen

De vissen die aangetroffen werden zijn kleine modderkruiper en ruisvoorn. Deze soorten zijn niet beschermd middels de Wet natuurbescherming. Het is echter in het kader van de algemene zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Indien werkzaamheden plaatsvinden binnen het natte profiel van de aangrenzende watergang moeten aanwezige dieren de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

Oever- en watervegetatie

De watergangen rondom de onderzoekslocatie hebben een verscheidenheid aan oevervegetatie, onder andere grote lisdodde, grote egelskop, riet, scherpe zegge en wilg. De watervegetatie is minder soortenrijk en bestaat voornamelijk uit witte waterlelie, verder werden er draadwieren aangetroffen. Geen van de aangetroffen soorten valt onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

Ijsvogel

De ijsvogel is een broedvogel waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen jaarrond is beschermd. De ijsvogel is gedurende de veldbezoeken niet gezien. De ijsvogel is voor geschikte nestlocatie afhankelijk van steile oevers, deze zijn langs de oevers van de onderzoekslocatie niet aanwezig. De watergangen fungeren mogelijk wel als foerageergebied voor de ijsvogel. In de omgeving zijn echter veel andere geschikte locaties aanwezig die geschikt fourageergebied voor de ijsvogel vormen, waardoor er geen specifieke ecologische reden is waarom ze speciale bescherming zouden genieten op de onderzoekslocatie.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Vleermuizen

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Door de sloop en herontwikkeling van de gebouwen worden geen vaste rust- en verblijfsplaatsen van vleermuizen verstoord. De plannen veroorzaken geen overtreding van de Wet natuurbescherming.

Foeragerende vleermuizen

De ontwikkelingslocatie heeft een marginale functie als foerageergebied voor vleermuizen. Er is geen sprake van het verloren gaan van essentieel foerageergebied. De plannen veroorzaken dan ook geen overtreding van de Wet natuurbescherming.

Vliegroutes

Door de herontwikkeling van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord. Overtreding ten aanzien van vliegroutes is niet aan de orde.

6.2 Ringslang

Er zijn gedurende de vier onderzoeksrondes geen exemplaren aangetroffen of aanwijzingen gevonden van het voorkomen van de ringslang ter plaatse of direct rond de onderzoekslocatie. Hierdoor is de aanwezigheid van de beschermde ringslang uit te sluiten. Bij werkzaamheden op de projectlocatie is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de ringslang uitgesloten.

6.3 Platte schijfhoren

Zowel tijdens de schepactiviteiten en het onderzoeken van wortelstokken, zijn geen platte schijfhoren aangetroffen. Hierdoor is de aanwezigheid van de beschermde platte schijfhoren uit te sluiten. Bij werkzaamheden op de projectlocatie is overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de platte schijfhoren uitgesloten.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Vollmer & Partners een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg.

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Wet natuurbescherming (2017) er ten aanzien van de beschermde diersoorten: vleermuizen, ringslang en platte schijfhoren meer informatie is benodigd.

De initiatiefnemer is voornemens nieuwbouw te realiseren bestaande uit 7 woningen. Ten behoeve hiervan zal de huidige bebouwing worden gesloopt en een deel van het groen op de onderzoekslocatie zal worden verwijderd.

Functie onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie betreft geen vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast is het uit te sluiten dat de ringslang en platte schijfhoren voorkomen op de onderzoekslocatie. Doordat de nieuwbouw grotendeels plaatsvindt op voormalig bebouwd terrein en hierdoor een minimum aan groen wordt verwijderd gaat er geen essentieel foerageergebied van vleermuizen verloren.

Conclusie

Door de voorgenomen plannen wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden met betrekking tot de vleermuizen, ringslang en platte schijfhoren. Vervolgstappen van streng beschermde soorten is dan ook niet aan de orde.

Econsultancy
Boxmeer, 31 oktober 2017.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Voortoets Natura 2000

Herontwikkeling Vaartwet 20-21 te Nederhorst den Berg

Documentcode: 16M1111.RAP003.VT.JvM.v2

Voortoets Natura 2000

Herontwikkeling Vaartwet 20-21 te Nederhorst den Berg

Documentcode: 16M1111.RAP003.VT.JvM.v2

Opdrachtgever

Gerard Best Holding
Venenburg 22
1394 NB Nederhorst den Berg

Contactpersoon opdrachtgever

De heer G. Best

Contactpersonen LievensCSO

De heer J. van Mil
De heer S. Kunst

Projectcode	16M1111
Documentnummer	16M1111.RAP003.VT.JvM.v2
Versiedatum	15 december 2016
Status	Definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
16M1111.RAP003.VT.JvM.v2	15 december 2016	Definitief	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, MSc	Adviseur Ecologie	15.12.2016	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
L. Sluiter, MSc.	Adviseur Ecologie	15.12.2016	
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
S. Kunst	Projectleider	15.12.2016	

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

BUNNIK

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

LEEWARDEN

Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

DEVENTER

Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

MAASTRICHT

Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

HOOGVLIET

Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LieverseCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LieverseCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63 ABNA 0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied.....	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	4
3 Toetsingskader	5
3.1 Wet Natuurbescherming.....	5
3.2 Programmatistische aanpak stikstof.....	6
3.3 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'	7
3.3.1 Algemeen.....	7
3.3.2 Natuurdoelen	7
3.3.3 Instandhoudingsdoelstellingen	8
3.4 Actuele waarden van het plangebied	9
3.4.1 Habitattypen.....	9
3.4.2 Habitatsoorten	9
3.4.3 Broedvogels.....	10
3.4.4 Niet-broedvogels.....	10
4 Effectbeoordeling	11
4.1 Inleiding.....	11
4.2 Oppervlakteverlies en versnippering	11
4.3 Verstoring.....	12
4.3.1 Geluid	12
4.3.2 Licht	13
4.3.3 Trillingen.....	13
4.3.4 Optische verstoring	13
4.4 Vermesting en verzuring	14
4.5 Cumulatie	14
5 Conclusies en aanbevelingen.....	15
5.1 Conclusies.....	15
5.2 Aanbevelingen.....	15

Bijlagen

Bijlage 1	Literatuur
Bijlage 2	Kaart regionale ligging
Bijlage 3	Foto's van het plangebied
Bijlage 4	Aerius berekening

1 Inleiding

In opdracht van Gerard Best Holding heeft LieveenseCSO Milieu B.V. een voortoets Natura 2000 uitgevoerd voor het plangebied aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg, gemeente Wijdemeeren.

Aanleiding voor de voortoets is de planontwikkeling in het plangebied, te weten: de herontwikkeling van de voormalige wasserij naar in totaal zeven woningen (waarvan vijf vrijstaand). In de Quicksan Natuurwetgeving (LieveenseCSO, 2016) is geconcludeerd dat het plangebied voor een klein deel in het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' is gesitueerd (zie figuur 1.1). Mogelijk heeft het voornemen hierdoor negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit beschermde gebied. Hierdoor dient aan de hand van een voortoets in het kader van de Wet Natuurbescherming onderzocht te worden of de beoogde ontwikkeling mogelijk negatieve gevolgen heeft voor dit gebied.

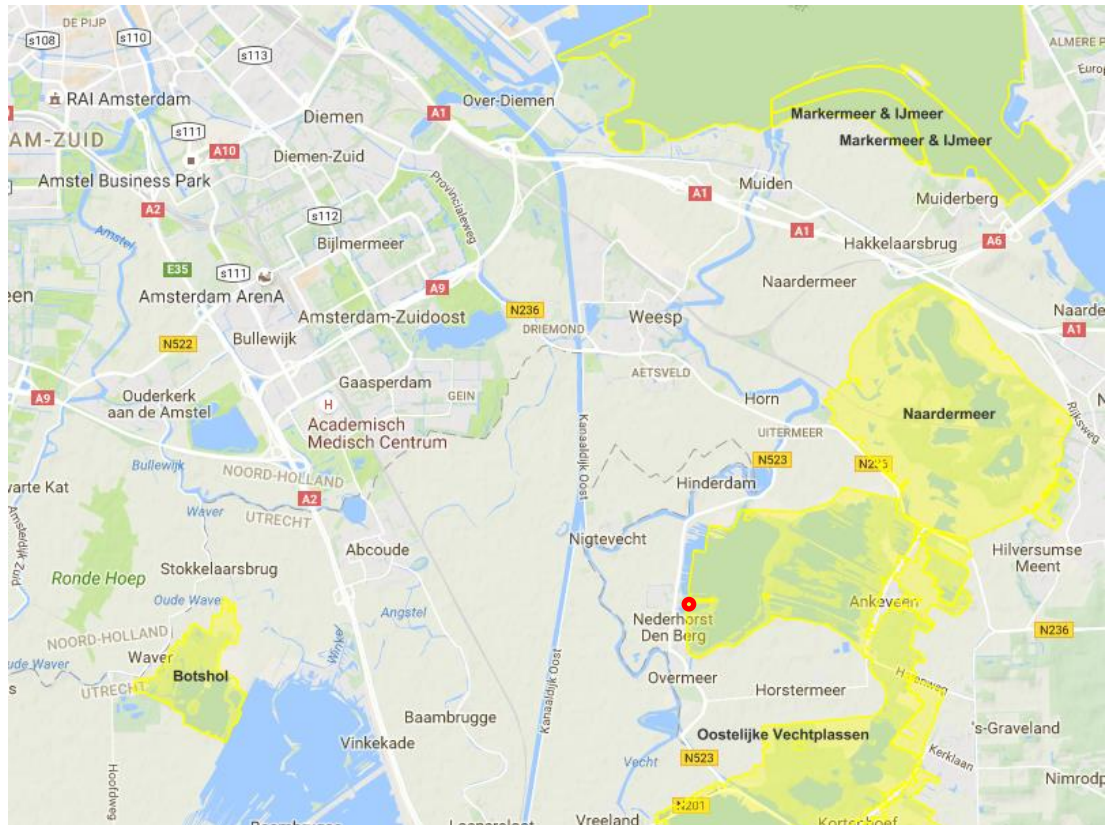
In deze voortoets staat de vraag centraal of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied een kans op een significant negatief effect is. Indien een dergelijk effect niet op voorhand kan worden uitgesloten, dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, waarin de effecten op Natura 2000-waarden worden onderzocht. Indien wel negatieve effecten optreden maar significante effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten, kan de voorliggende voortoets dienen als onderbouwing bij de vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Op grotere afstand liggen andere Natura 2000-gebieden zoals het 'Naardermeer', 'Botshol' en het 'Markermeer & IJmeer'. De effecten op de Oostelijke Vechtplassen worden echter als maatgevend beschouwd voor deze voortoets.

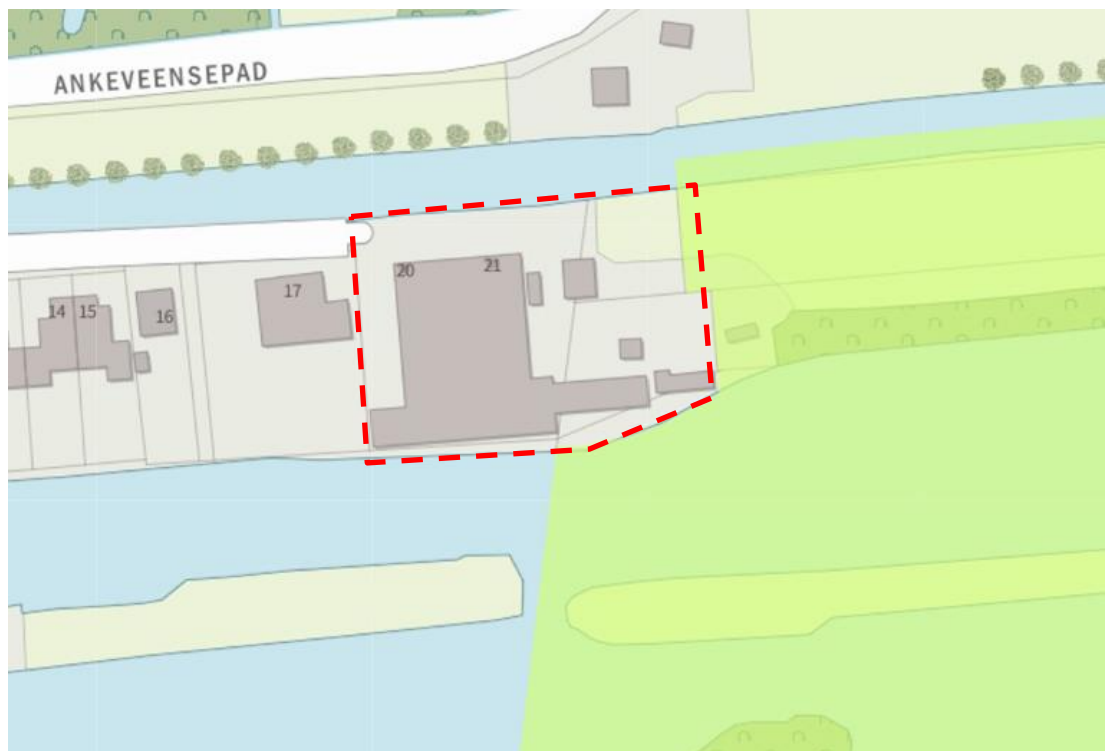
Een toetsing aan het soortenbeschermingsdeel van de Wet Natuurbescherming vindt in deze rapportage niet plaats. In deze voortoets worden evenmin de effecten op het Natuurnetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur) beschreven.

LieveenseCSO Milieu B.V. is door Eerland Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LieveenseCSO Milieu B.V. voor de flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is LieveenseCSO lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). LieveenseCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde voortoets. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

Figuur 1.1: situering van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (geel gearceerd). Bron: synbiosys.alterra.nl

Figuur 1.2: Detail van de locatie (rood omlijnd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (geel gearceerd). Bron: pdok.nl

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gesitueerd aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg (zie figuur 2.1). Het plangebied omvat de kadastrale percelen 3032, 4330 en 4569 van sectie C, gemeente Wijdmeren en de oeverzone ten zuiden daarvan. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.000 m² en ligt in kilometerhok X131 – Y475. Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 2.

Het plangebied ligt op een landschappelijk bijzondere plek, aan het eind van een doodlopende weg, op één van de oorspronkelijke 'legakkers' van het veengebied 'Spiegel- en Blijkpolderplas'. Het gebied direct ten oosten van het plangebied is onderdeel van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Op dit moment staat op het perceel de bedrijfsbebouwing van Wasserij Gerard Best. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de bebouwing van Vaartweg nummer 17.

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich de Ankeveensevaart. Het water aan de zuidzijde staat in verbinding met de Spiegelplas. De oevers zijn rijkelijk begroeid. Aan de oostzijde is de legakker in gebruik als (weide) grasland met ruigte (riet en knotwilgen).

Figuur 2.1: situering van het plangebied (rood omlijnd; bron kaart: Pdok.nl)

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De voorgenomen planontwikkeling bestaat uit de herontwikkeling van de wasserij naar in totaal zeven woningen waarvan vijf vrijstaand en één 'twee onder één-kap' (zie figuur 3). De wasserij en de andere opstallen zullen hiervoor worden gesloopt waarna nieuwbouw plaatsvindt. Hiervoor zal het gehele terrein worden opgeschoond. De aangrenzende oeverzones worden mogelijk betrokken bij de ontwikkeling. Deze zijn in deze voortoets als volwaardig onderdeel van het plangebied meegenomen.

Op basis van het Concept Voorontwerp van het Bestemmingsplan Vaartweg 20-21 (Vollmer & Partners, 2016) wordt geconcludeerd dat als gevolg van het plan verkeersbewegingen wezenlijk zullen afnemen van 98 bewegingen (waarvan 28 vrachtwagens) naar 44 bewegingen van personenauto's per etmaal (weekdag).

Figuur 3: beoogde invulling van het voornemen (bron: opdrachtgever)

3 Toetsingskader

3.1 Wet Natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de tot omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De wet richt zich in de basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft tevens invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wet natuurbescherming zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wet Natuurbescherming zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. In de wet is hiervoor een vergunningensysteem opgenomen waarin voorafgaand aan een plan of project de mogelijk schadelijke handelingen worden getoetst. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die - gelet op de instandhoudingsdoelstelling - de kwaliteit van het gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben¹. Voor vergunningverlening is dan een habitattoets nodig.

¹ Volgens de EU-handleiding treedt 'verslechtering' op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee 'geassocieerde typische soorten' op lange termijn. Van 'verstoring' is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatie-dynamische gegevens blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

De eerste stap betreft de oriëntatiefase waarin sprake is van een voortoets. Centraal staat dan de vraag of er een kans op een significant² negatief effect is. Indien dergelijke effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten dan dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, alsmede een plan-MER, waarin de effecten op Natura 2000 worden onderzocht. Indien uit deze beoordeling blijkt dat ook na het treffen van mitigerende maatregelen daadwerkelijk sprake is van een significant negatief effect, dan dient om voor vergunningverlening in aanmerking te komen vervolgens voldaan te worden aan de zogenaamde ADC-criteria:

- er zijn geen Alternatieven;
- er is sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang;
- vooraf zijn adequate Compenserende maatregelen getroffen.

De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Verder dienen in een passende beoordeling ook eventuele cumulatieve effecten te worden onderzocht, zoals bijvoorbeeld gecombineerde effecten van nieuwe infrastructuur, woongebieden en recreatieve functies op dezelfde soorten en habitats.

3.2 Programmatistische aanpak stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Deze aanpak is door middel van een AMvB opgenomen in de Wet Natuurbescherming. Met de PAS pakken de rijksoverheid, provincies en andere betrokkenen de stikstofproblematiek binnen Natura 2000 aan. De PAS heeft tot doel economische ontwikkelingen samen te laten gaan met het realiseren van Natura 2000-doelen. Met de PAS wordt een samenhangend pakket van maatregelen vastgesteld waardoor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 wordt beperkt. Daarbij gaat het enerzijds om een pakket nationale maatregelen, om ervoor te zorgen dat de daling van de depositie die al plaatsvindt, nog eens extra wordt versneld. Anderzijds gaat het om herstelmaatregelen binnen Natura 2000 (om te komen tot de meest effectieve maatregelen wordt per Natura 2000-gebied een gebiedsanalyse uitgevoerd). Het positieve effect van deze maatregelen wordt (gedeeltelijk) benut om ontwikkelingsruimte te bieden voor economische activiteiten.

² Het begrip significant speelt een sleutelrol bij het beoordelen van de vergunbaarheid van een ingreep in het kader van de Natuurbeschermingswet. In de factsheet nr. 25: “‘Significantie’ bij beoordeling van gevolgen voor Natura 2000-gebieden” geeft de Commissie voor de Milieueffectrapportage aan op welke wijze het begrip significantie moet worden geïnterpreteerd bij een dergelijke toetsing. De beoordeling of een effect al dan niet significant is, wordt benaderd vanuit de instandhoudingsdoelstellingen. Deze zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden. Er zijn instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en voor soorten.

- Voor habitattypen gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte en/of behoud of verbetering van de kwaliteit.
- Voor soorten gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte van het leefgebied, behoud of verbetering van de kwaliteit van het leefgebied en behoud of uitbreiding van de populatieomvang.

Als uit de Passende beoordeling blijkt dat een instandhoudingsdoel door het project of plan mogelijk niet gehaald wordt, wordt het effect als significant beschouwd.

Aan de PAS is een rekenmodel gekoppeld, de AERIUS Calculator. Hiermee berekent de initiatiefnemer hoeveel stikstofemissie en -depositie een activiteit veroorzaakt en welke claim de activiteit legt op de beschikbare ontwikkelingsruimte. Uitgangspunt voor de toetsing betreft de beoogde situatie. De systematiek is op hoofdlijnen als volgt:

- Bij een bijdrage van meer dan 1 mol N /ha/jaar op verzuringsgevoelige habitats is een Natuurbeschermingswet vergunning noodzakelijk. Voor de huidige, feitelijke situatie is geen ontwikkelingsruimte nodig. Wel voor de eventuele depositie die samenhangt met de uitbreiding. Bij het doen van de aanvraag doet de initiatiefnemer een beroep op de PAS. De PAS levert de onderbouwing dat de natuurdoelen van Natura 2000-gebieden niet in gevaar komen. Dit maakt de - door de Natuurbeschermingswet vereiste - passende beoordeling veel eenvoudiger.
- Bij een bijdrage tussen de 0,05 en 1 mol N /ha/jaar hoeft de initiatiefnemer geen vergunning aan te vragen, maar kan worden volstaan met een melding bij het bevoegd gezag. De melding heeft betrekking op de uitbreiding en niet op het huidige, feitelijke gebruik.
- Bij een bijdrage < 0,05 mol N /ha/jaar is geen vergunningsplicht of melding aan de orde. De initiatiefnemer hoeft niets te doen.

Voor het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen is op 3 september 2015 de drempelwaarde voor een vergunningsplicht verlaagd van 1 mol N /ha/jaar naar 0,05 mol N /ha/jaar. Op 15 december 2015 is de partiële herziening PAS in werking getreden. Ten gevolge hiervan is de drempelwaarde voor de Oostelijke Vechtplassen weer verhoogd naar 1 mol N/ha/jaar. Voor dit gebied is vooralsnog weer ontwikkelingsruimte beschikbaar voor meldingsplichtige initiatieven (bron: pas.bij12.nl).

3.3 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'

3.3.1 Algemeen

De Oostelijke Vechtplassen bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de ooststrand van Utrechtse Heuvelrug. In het gebied bevinden zich door turfwinning ontstane meren en plassen, meest met een zandondergrond, sommige aanzienlijk verdiept door zandwinning. De combinatie van rivierinvloeden en invloeden van het watersysteem van de zandgronden heeft een rijke schakering van typen van moeras en moerasvegetaties doen ontstaan. In het gebied zijn twee belangrijke gradiënten te onderscheiden: van noord naar zuid loopt een gradiënt van meer gesloten gebied (bos) naar meer open landschap (grasland, trilveen en rietland), terwijl van west naar oost een gradiënt is te zien van toenemende kwel (in petgaten en trilvenen). Het is een belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen (roerdomp, purperreiger) en zeer belangrijk voor broedvogels van moerassen met veel waterriet en lange oeverlijnen (woudaap, grote karekiet). Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (porseleinhoen, zwarte stern, ijsvogel).

3.3.2 Natuurdoelen

Voor alle Natura 2000-gebieden zijn algemene doelen geformuleerd die betrekking hebben op behoud van de bijdrage aan de biologische diversiteit en de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie (EU).

Deze algemene doelen staan voor behoud en, indien van toepassing, herstel van:

1. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
2. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de EU, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aanwezen.
3. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
4. De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aanwezen.

3.3.3 Instandhoudingsdoelstellingen

De algemene doelen en kernopgaven zijn per Natura 2000-gebied nader uitgewerkt in specifieke instandhoudingsdoelstellingen. De Oostelijke Vechtplassen zijn aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn én de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsdoelstellingen voor het projectgebied zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3.1: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

Habitattypen		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H3140	Kranswierwateren	--	>	>	
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>	
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	-	=	=	
H6410	Blauwgraslanden	--	=	>	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=	
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	>	
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)	-	>	>	
H7210	*Galigaanmoerassen	-	>	>	
H91D0	*Hoogveenbossen	-	=	=	
Habitatsoorten					
H1016	Zeggekorfslak	--	=	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=
H1145	Grote modderkruiper		=	=	=
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	=
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=

Broedvogelsoorten		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
A021	Roerdomp	--	>	>	5
A022	Woudaapje	--	>	>	10
A029	Purperreiger	--	=	=	50
A119	Porseleinhoen	--	=	=	8
A197	Zwarte stern	--	>	>	110
A229	Ijsvogel	+	=	=	10
A292	Snor	--	=	=	150
A295	Rietzanger	-	=	=	880
A298	Grote karekiet	--	=	=	50
Niet-broedvogelsoorten					
A017	Aalscholver	+	=	=	Behoud
A041	Kolgans	+	=	=	920
A043	Grauwe gans	+	=	=	1200
A050	Smient	+	=	=	2800
A051	Krakeend	+	=	=	40
A056	Slobeend	+	=	=	80
A059	Tafeleend	--	=	=	120
A058	Nonnetje	-	=	=	20

* Prioritair habitatype of habitat soort; SVI landelijk Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig); = behoudsdoelstelling; > verbeter- of uitbreidingsdoelstelling;

3.4 Actuele waarden van het plangebied

3.4.1 Habitattypen

Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen is aangewezen vanwege het voorkomen van tien bijzondere habitattypen (zie tabel 3.1). De meeste van deze habitattypen zijn gevoelig tot zeer gevoelig voor stikstofdepositie. Figuur 3.1 geeft de gevoeligheid van deze habitattypen binnen en in de directe omgeving van het plangebied weer (bron: AERIUS-Calculator). De hoge gevoeligheid rondom het plangebied komt voort uit het feit dat niet bekend is welke habitattypen hier aan- of afwezig zijn. De gevoeligheid is hier bepaald door toekenning van het meest kritische habitatype Kranswierwateren (H3140; bron AERIUS Calculator).

3.4.2 Habitatsoorten

De Oostelijke Vechtplassen hebben een bijzondere betekenis voor elf soorten van de habitatrictlijn (zie tabel 3.1). Op basis van recente verspreidingsgegevens (Provincie Noord-Holland 2012; NDFF, 2016; waarneming.nl, 2016) wordt de aanwezigheid van zeggekorfslak, gevlekte witsnuitlibel, gestreepte waterroofkever, grote modderkruiper, noordse woelmuis, groenknolorchis uitgesloten.

Uit de wateren rondom de het plangebied is de aanwezigheid van kleine modderkruiper en rivierdonderpad bekend. Mogelijk is ook bittervoorn aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn foeragerende meervleermuizen waargenomen (Provincie Noord-Holland 2012).

Figuur 3.1: Stikstofgevoeligheid van habitattypen in de directe omgeving van het plangebied (rood omlijnd).

3.4.3 Broedvogels

Van de negen broedvogelsoorten waarvoor in het Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld (zie tabel 3.1) komt alleen de ijsvogel mogelijk voor in de directe omgeving van het plangebied (Provincie Noord-Holland 2012; NDFF, 2016; waarneming.nl, 2016). Op basis van de huidige verspreiding en de habitateisen wordt de aanwezigheid van de andere soorten uitgesloten.

3.4.4 Niet-broedvogels

Alle niet-broedvogelsoorten (zie tabel 3.1) waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld maken in meer of mindere mate gebruik van de omgeving van het plangebied. (Provincie Noord-Holland 2012; NDFF, 2016; waarneming.nl, 2016).

4 Effectbeoordeling

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt op basis van de uitgangspunten voor de planontwikkeling bekeken of sprake kan zijn van negatieve effecten op de aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. In de voortoets staat de vraag centraal of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen een kans op een significant negatief effect is. Indien een dergelijk effect niet op voorhand kan worden uitgesloten dan dient een passende beoordeling te worden opgesteld. De huidige, feitelijke (legale) situatie vormt het referentiekader voor de effectbeoordeling. Onbenutte ruimte binnen de vigerende bestemmingen is daarmee geen onderdeel van de referentiesituatie. Uitgangspunt voor de beoordeling van de effecten op Natura 2000 is de invulling van de planontwikkeling zoals die in hoofdstuk 2 is beschreven.

De overheid heeft in de vorm van de effectenindicator 'Natura 2000 – ecologische randvoorwaarden en storende factoren' een instrument ontwikkeld waarmee mogelijk schadelijke effecten als gevolg van een voornemen kunnen worden verkend. In de effectenindicator zijn de 19 meest voorkomende storende factoren beschreven. Een soort of habitatype is gevoelig voor een storende factor als 'in zijn algemeenheid' het voorkomen van de storende factor leidt tot negatieve effecten op een soort of habitatype. Negatieve effecten kunnen weer de gunstige staat van instandhouding beïnvloeden. De mogelijke effecten van de geselecteerde storingsfactoren, op de door de Wet Natuurbescherming beschermde soorten en habitattypen, worden hieronder besproken.

Selectie van relevante verstoringsfactoren

Uit een analyse van de storingsfactoren volgt dat mogelijke effecten beperkt zijn tot oppervlakteverlies (storingsfactornummer 1) en versnippering (2) verstoring door geluid (13), licht (14), trillingen (15) en optische verstoring (16), én chemische effecten in de vorm van verzuring (3) of vermeting (4). Door de aard van het voornemen zijn effecten als gevolg van verzoeting (5), verzilting (6), verdroging (8), vernatting (9), veranderingen in stroomsnelheid (10), veranderingen in overstromingsfrequentie (11) en veranderingen in dynamiek substraat (12) en verstoring door mechanische effecten (17), veranderingen in populatie dynamiek (18) en bewust veranderingen in soortensamenstelling (19) uit te sluiten. Niet alle beschermde vogelrichtlijn- en habitatrichtlijnsoorten en habitats zijn even gevoelig voor de betreffende storingsfactoren. De voortoets richt zich op de potentiële effecten op de meest gevoelige soorten.

4.2 Oppervlakteverlies en versnippering

Als gevolg van het project wordt een klein deel (circa 105 m²) van het aanwezige Natura 2000-gebied omgevormd ten behoeve van de woningbouw. In de huidige situatie is dit terrein in gebruik als erf en weidegrasland (zie figuur 4.1). Vanwege dit gebruik is er op dit moment geen beschermd habitatype aanwezig (Provincie Noord-Holland, 2012). Het areaal omvat vanwege de aanwezige verstoring geen leefgebied voor de aangewezen vogel- of habitat richtlijn soorten. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van het voornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 4.1: deel van het plangebied wat binnen het Natura 2000-gebied is gesitueerd. De bomen op de achtergrond vallen buiten het Natura 2000-gebied.

4.3 Verstoring

De planontwikkeling heeft tot gevolg dat er een afname van verkeersbewegingen in het plangebied wordt gerealiseerd (zie paragraaf 2.2 en Vollmer & Partners, 2016). Dit resulteert daardoor redelijkerwijs ook in een afname van de verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring.

4.3.1 Geluid

Van de mogelijk aanwezige soorten met een instandhoudingsdoelstelling zijn bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis en rivierdonderpad gevoelig voor geluid. Door de afname van het aantal verkeersbewegingen en de omvorming van het bedrijf zal ook de geluidsbelasting afnemen. De gevoelige soorten kunnen tijdens de bouwfase verstoord worden door geluid als gevolg van eventuele heiwerkzaamheden. Indien de palen op een andere wijze worden geplaatst (bijvoorbeeld door te boren) is nauwelijks verstoring door geluid aan de orde. Om negatieve effecten te voorkomen dienen de heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare perioden van deze soorten uitgevoerd te worden. De beste periode ligt voor de vissoorten tussen augustus en mei en omvat voor de meervleermuis de wintermaanden. Negatieve effecten als gevolg van verstoring door geluid worden hierdoor uitgesloten.

4.3.2 Licht

Veel soorten zijn gevoelig voor verstoring door licht. Van de aanwezige soorten in de omgeving van het plangebied kunnen bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad, meervleermuis, ijsvogel en alle niet-broedvogels negatieve gevolgen ondervinden van verstoring door licht. Door de afname van het aantal verkeersbewegingen en de verandering van een bedrijfsterrein naar woningen zal ook de verstoring door licht verminderen. Hiernaast is in de Quicksan Natuurwetgeving (LievenseCSO, 2016) geadviseerd om met de verlichting (tijdens de bouwfase en na realisatie) in het plangebied rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (waaronder vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk bij 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken. Negatieve effecten als gevolg van verstoring door licht worden hierdoor uitgesloten.

4.3.3 Trillingen

Trillingen kunnen een bron van verstoring zijn voor diersoorten. Dosis-effectrelaties zijn hiervoor echter niet bekend. Eventuele trillingen worden verwacht als gevolg van bouwwerkzaamheden en zijn qua intensiteit zeer gering. Ter vergelijking; trillingen van heil- of trilwerkzaamheden zijn waarneembaar tot circa 100 meter van de bron (Bron: funderingsbranche NVAf (Nederlandse Vereniging Aannemers Funderingswerken). De bouwwerkzaamheden in het kader van onderhavig project vinden in en direct naast het Natura 2000-gebied plaats. De eventuele heilwerkzaamheden resulteren in een tijdelijke verstoring van een beperkt oppervlak van het leefgebied van de mogelijke aanwezige soorten welke gevoelig zijn voor verstoring door trillingen (bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad). Indien de palen op een andere wijze worden geplaatst (bijvoorbeeld door te boren) is nauwelijks verstoring door trillingen aan de orde.

De meervleermuis is in het foerageergebied niet gevoelig voor verstoring door trillingen. De beperkte negatieve effecten op de bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad kunnen worden voorkomen door buiten de kwetsbare periode (voortplantingstijd) te heien. De beste periode voor heien ligt voor deze soorten tussen augustus en mei.

4.3.4 Optische verstoring

Van de mogelijk aanwezige soorten zijn alleen de bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis, aalscholver, tafeleend en mogelijk de rivierdonderpad gevoelig voor optische verstoring. Bebouwing kan voor soorten van een open landschap als een barrière voor het zicht (op predatoren) werken (optische verstoring). Dit leidt er toe dat soorten op gepaste afstand blijven; effectafstanden bedragen 100-300 meter. Gebouwen zijn menselijke artefacten met daarin menselijke activiteiten met hier rondom verkeer. Hierdoor kan de omgeving van een gebouw minder aantrekkelijk worden voor gebruik door dieren. Door het voornemen zal het plangebied bebouwd blijven, maar zal door de afname van het aantal verkeersbewegingen de optische verstoring verminderen. Negatieve effecten als gevolg van optische verstoring worden hierdoor uitgesloten.

4.4 Vermesting en verzuring

De herontwikkeling van het plangebied kan leiden tot extra stikstofemissie en daarmee tot extra stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van een overbelaste situatie, kan zelfs een zeer kleine toename van stikstofdepositie al leiden tot significante negatieve effecten. Op basis van de in hoofdstuk 2 beschreven planontwikkeling is met het rekenmodel AERIUS Calculator een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd.

Voor de gevoeligheid van de habitatrictlijn soorten en de soorten van de vogelrichtlijn wordt het effect op de habitattypen Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150) en de overgangs- en trilvenen (H7140A trilvenen & H7140B veenmosrietlanden) beoordeeld.

Emissies als gevolg van het plan

Uit gegevens van het CBS (gegevens voor meest recente jaar 2015) blijkt dat in de provincie Noord-Holland gemiddelde gasverbruik van een vrijstaande woningen 2.290 m³/jaar bedraagt. Uit een uitspraak van de Raad van State³ blijkt dat nieuwbouwwoningen welke voldoen aan de eisen uit het Bouwbesluit uit gegaan kan worden van 50% van het landelijk gemiddelde gasverbruik. Een vrijstaande woning zal op basis van het bouwbesluit 1.145 m³ gas per jaar verbruiken. Op basis van een emissie van 527,6 gr NO_x per 750 m³ kan voor de nieuwe woningen in het plan uitgegaan worden van een uitstoot van 0,8 kg NO_x per jaar. Uitgaande van zeven (vrijstaande) woningen is de totale stikstofemissie 5,6 kg NO_x per jaar.

Op basis van het ASVV 2012 genereert iedere woningen 8,5 verkeersbeweging per dag wat in totaal tot 59,5 (afgerond 60) verkeersbewegingen voor het plan leidt. Dit verkeer wordt ontsloten via de Vaartweg waarna het op gaat in het algemene verkeersbeeld.

Wanneer de bovengenoemde emissiekengetallen (NH₃ resp. NO_x) worden ingevoerd in AERIUS calculator ontstaat blijkt dat het totale *plan* een toename van de stikstofdepositie van ten hoogste 0,12 mol per hectare per jaar op het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen veroorzaakt (zie bijlage 4). Voor het toekomstige *project* (de bouw van maximaal 7 woningen) geldt in het kader van de PAS geen vergunningsplicht of meldingsplicht omdat in de Passende beoordeling bij de PAS is aangetoond dat een dergelijk project niet leidt tot significante gevolgen of een verslechtering van de aanwezige natuurwaarden. Significante gevolgen van het plan (waarmee het project mogelijk wordt gemaakt) worden daarom ook op voorhand uitgesloten. Een passende beoordeling is niet noodzakelijk en de uitvoerbaarheid van het uitwerkingsplan is op dit punt gegarandeerd.

4.5 Cumulatie

Vanwege het ontbreken van negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied is een cumulatietoets niet nodig.

³ ABRvS 11 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3444

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

De beoogde planontwikkeling leidt niet tot areaalverlies of versnippering binnen het Natura 2000-gebied. Verstoring als gevolg van geluid, licht, trillingen of optische verstoring zal niet optreden. De zeer geringe stikstofdepositie als gevolg van het toekomstige project is dusdanig laag dat een dergelijk project niet leidt tot significante gevolgen of een verslechtering van de aanwezige natuurwaarden. Vanwege het ontbreken van negatieve effecten behoeft geen cumulatietoets te worden uitgevoerd.

Voor de herontwikkeling van het plangebied aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg kunnen significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' op basis van deze voortoets worden uitgesloten. Een vergunning of vervolgstudie (bijvoorbeeld een verslechteringstoets) in het kader van de Wet Natuurbescherming is voor het onderdeel gebiedsbescherming niet nodig.

5.2 Aanbevelingen

Om negatieve effecten op de instandhouding van bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en meervleermuis te voorkomen dienen de eventuele heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare perioden (voortplantingstijd) uitgevoerd te worden. De beste periode ligt voor de vissoorten tussen augustus en mei en voor de meervleermuis in de wintermaanden. Geadviseerd wordt dan ook deze werkzaamheden in de periode tussen november en maart uit te voeren.

Hierbij dient met de verlichting (tijdens de bouwfase en bij de realisatie) rekening te worden gehouden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen en niet-broedvogels). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken.

Bijlagen

Bijlage 1 Literatuur

Dobben, H.F. van (2012): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' Alterra-rapport 2397.

Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.

Haarsma, A-J (augustus 2011): 'De Meervleermuis in Nederland'.

Janssen, J. en J. Schamineé (2003): 'Europese Natuur in Nederland, Habitattypen'.

Janssen, J. en J. Schamineé (2004): 'Europese Natuur in Nederland, Soorten van de Habitatrichtlijn'.

Kooij, T. (2013): 'Verkennd onderzoek vleermuizen, Nationaal Park Zuid-Kennemerland'.

Krijgsveld, K.L. (2008): 'Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie'.

LieveenseCSO (2016) Quickscan Natuurwetgeving, Herontwikkeling Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg. Documentcode: 16M1111.RAP001.QS.JvM, LieveenseCSO Milieu B.V. Bunnik

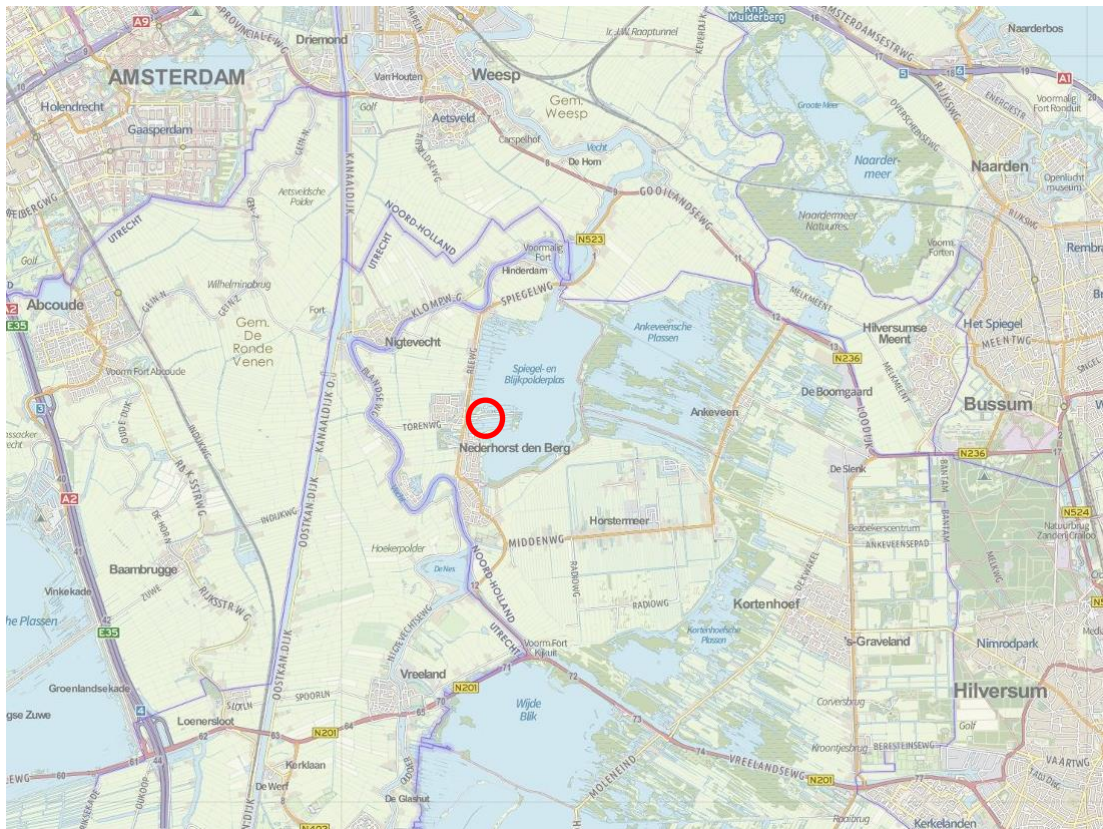
NDFF (2016) Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied, Levering uit de NDFF 19-10-2016, NDFF - quickscanhulp.nl

Provincie Noord-Holland (2012) Atlas Natura 2000 Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer. Provincie Noord-Holland, Haarlem

Volmer & Partners (2016) Toelichting, deel uitmakende van het Bestemmingsplan Vaartweg 20-21, concept voorontwerp juni 2016, NL.IMRO.1696.PM. Volmer & Partners, Amersfoort.

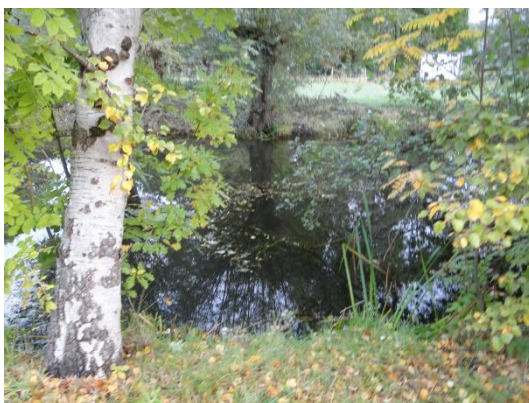
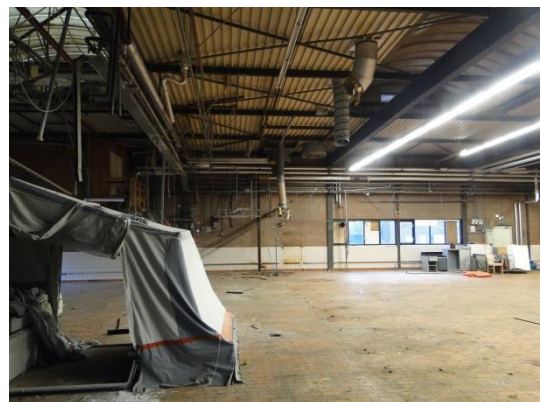
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/.
pas.bij12.nl

Bijlage 2 Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (rood omcirkeld; bron: Opentopo.nl)

Bijlage 3 Foto's van het plangebied

Bijlage 4 Aeries berekening

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor haar omgeving. Tot de omgeving behoren zowel Natura 2000-gebieden als beschermde natuurmonumenten. Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Gerard Best Holding	Vaartweg 20-21, - Nederhorst den Berg

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Herontwikkeling Vaartweg 20-21	R017JqrQGELr
Datum berekening	Rekenjaar
02 december 2016, 15:08	2016

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	6,79 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Depositie

Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

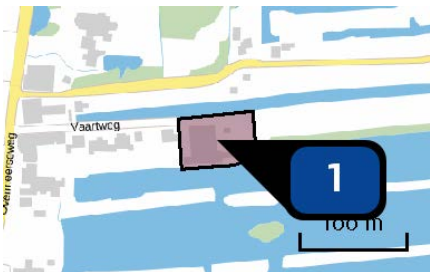
Natuurgebied	Provincie
Oostelijke Vechtplassen	Noord-Holland
Situatie 1	
0,13	

Toelichting -

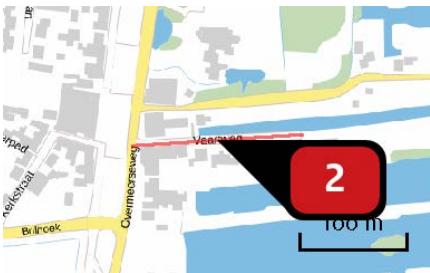
Locatie
Situatie 1

Emissie
(per bron)
Situatie 1

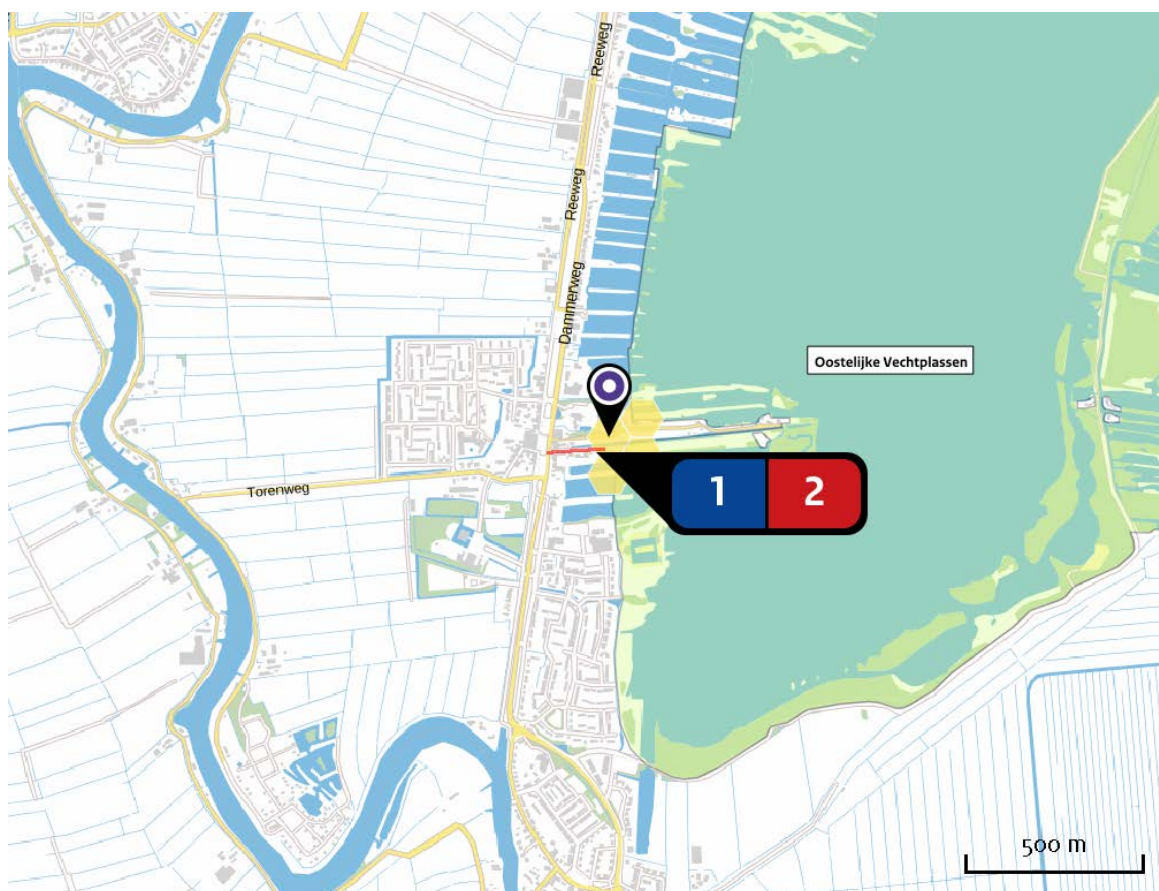
Naam 7 woningen
Locatie (X,Y) 131860, 475130
Uitstoothoogte 8,0 m
Oppervlakte 0,3 ha
Spreiding 0,5 m
Warmteinhoud 0,000 MW
Temporele variatie Continue emissie
NOx 5,60 kg/j

Naam Verkeersgeneratie
Locatie (X,Y) 131746, 475143
Uitstoothoogte 2,5 m
Warmteinhoud 0,000 MW
NOx 1,19 kg/j
NH3 < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	60,0	NOx NH3	1,19 kg/j < 1 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

 Hoogste projectbijdrage
(Oostelijke Vechtplassen)

 Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Depositie PAS-
gebieden

Natuurgebied	Hoogste depositie (mol/ha/j)	Overschrij- ding KDW	Ontwikkelingsruimte max. benodigd (mol/ha/j)	beschikbaar?
Oostelijke Vechtplassen	0,13		0,13	

☐ Geen overschrijding*☒ Wel overschrijding☒ Ontwikkelingsruimte beschikbaar**☒ Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar☒ Voor het desbetreffende gebied vind er geen relevante depositie plaats op OR-relevante hexagonen. Het concept wel of niet ontwikkelingsruimte beschikbaar (groen vinkje of rood kruis) is dus niet van toepassing

* Deze uitkomst wordt niet meegenomen in de toetsing aan de Nb-wet. Bij de toetsing aan de NB-wet gaat het om de relevante hexagonen waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd.

** Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Depositie per
habitatype

Oostelijke Vechtplassen

Habitatype	Hoogste depositie (mol/ha/j)	Overschrij- ding KDW	Ontwikkelingsruimte max. benodigd (mol/ha/j)	beschikbaar?
H9999:95 Habitatype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H3140)	0,13		0,13	

 Geen overschrijding* Wel overschrijding Ontwikkelingsruimte beschikbaar** Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar Voor het desbetreffende gebied vind er geen relevante depositie plaats op OR-relevante hexagonen. Het concept wel of niet ontwikkelingsruimte beschikbaar (groen vinkje of rood kruis) is dus niet van toepassing

* Deze uitkomst wordt niet meegenomen in de toetsing aan de Nb-wet. Bij de toetsing aan de NB-wet gaat het om de relevante hexagonen waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd.

** Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2015.1_20161124_119fbc85fd

Database versie 2015.1_20160514_goad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>

Voortoets Natura 2000

Herontwikkeling Vaartwet 20-21 te Nederhorst den Berg

Documentcode: 16M1111.RAP003.VT.JvM.v2

Voortoets Natura 2000

Herontwikkeling Vaartwet 20-21 te Nederhorst den Berg

Documentcode: 16M1111.RAP003.VT.JvM.v2

Opdrachtgever

Gerard Best Holding
Venenburg 22
1394 NB Nederhorst den Berg

Contactpersoon opdrachtgever

De heer G. Best

Contactpersonen LievensCSO

De heer J. van Mil
De heer S. Kunst

Projectcode	16M1111
Documentnummer	16M1111.RAP003.VT.JvM.v2
Versiedatum	15 december 2016
Status	Definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
16M1111.RAP003.VT.JvM.v2	15 december 2016	Definitief	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil, MSc	Adviseur Ecologie	15.12.2016	
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
L. Sluiter, MSc.	Adviseur Ecologie	15.12.2016	
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
S. Kunst	Projectleider	15.12.2016	

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

BUNNIK

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

LEEWARDEN

Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

DEVENTER

Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

MAASTRICHT

Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

HOOGVLIET

Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LievenseCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LievenseCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63 ABNA 0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied.....	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	4
3 Toetsingskader	5
3.1 Wet Natuurbescherming.....	5
3.2 Programmatische aanpak stikstof.....	6
3.3 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'	7
3.3.1 Algemeen.....	7
3.3.2 Natuurdoelen	7
3.3.3 Instandhoudingsdoelstellingen	8
3.4 Actuele waarden van het plangebied	9
3.4.1 Habitattypen.....	9
3.4.2 Habitatsoorten	9
3.4.3 Broedvogels.....	10
3.4.4 Niet-broedvogels.....	10
4 Effectbeoordeling	11
4.1 Inleiding.....	11
4.2 Oppervlakteverlies en versnippering	11
4.3 Verstoring.....	12
4.3.1 Geluid	12
4.3.2 Licht	13
4.3.3 Trillingen.....	13
4.3.4 Optische verstoring	13
4.4 Vermesting en verzuring	14
4.5 Cumulatie	14
5 Conclusies en aanbevelingen.....	15
5.1 Conclusies.....	15
5.2 Aanbevelingen.....	15

Bijlagen

Bijlage 1	Literatuur
Bijlage 2	Kaart regionale ligging
Bijlage 3	Foto's van het plangebied
Bijlage 4	Aerius berekening

1 Inleiding

In opdracht van Gerard Best Holding heeft LievenseCSO Milieu B.V. een voortoets Natura 2000 uitgevoerd voor het plangebied aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg, gemeente Wijdemeeren.

Aanleiding voor de voortoets is de planontwikkeling in het plangebied, te weten: de herontwikkeling van de voormalige wasserij naar in totaal zeven woningen (waarvan vijf vrijstaand). In de Quicksan Natuurwetgeving (LievenseCSO, 2016) is geconcludeerd dat het plangebied voor een klein deel in het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' is gesitueerd (zie figuur 1.1). Mogelijk heeft het voornemen hierdoor negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit beschermde gebied. Hierdoor dient aan de hand van een voortoets in het kader van de Wet Natuurbescherming onderzocht te worden of de beoogde ontwikkeling mogelijk negatieve gevolgen heeft voor dit gebied.

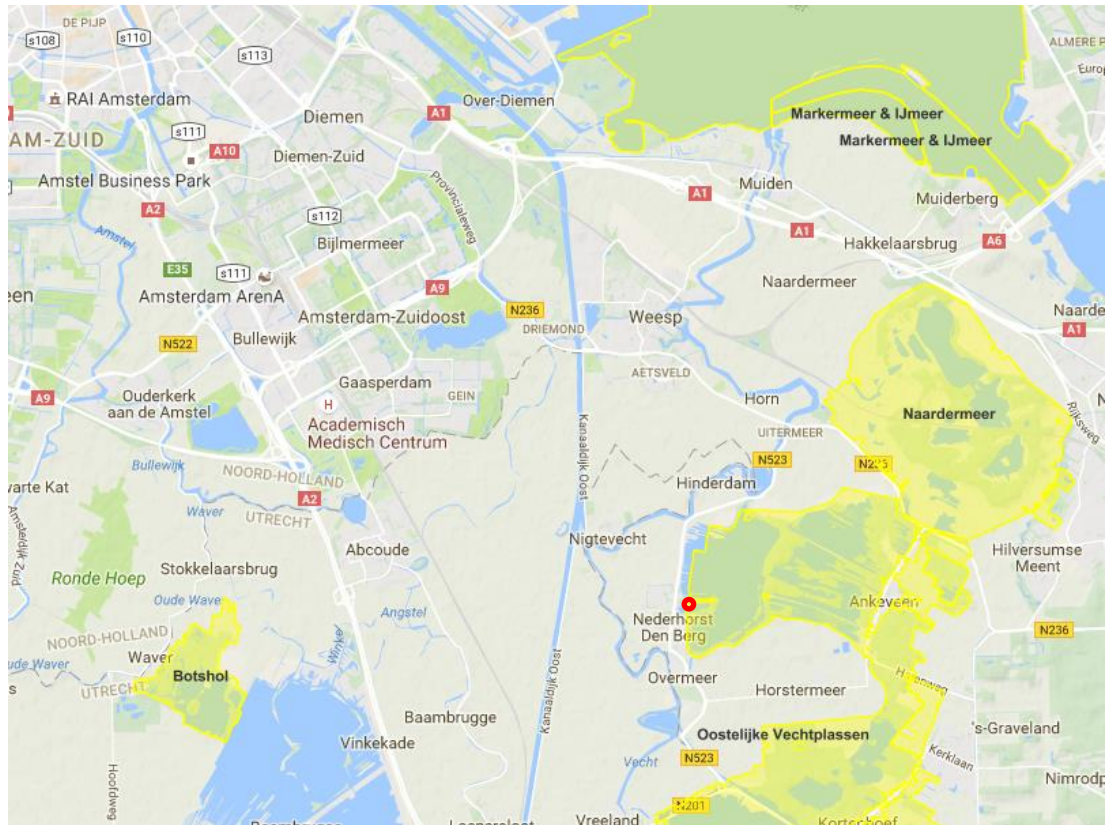
In deze voortoets staat de vraag centraal of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied een kans op een significant negatief effect is. Indien een dergelijk effect niet op voorhand kan worden uitgesloten, dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, waarin de effecten op Natura 2000-waarden worden onderzocht. Indien wel negatieve effecten optreden maar significante effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten, kan de voorliggende voortoets dienen als onderbouwing bij de vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Op grotere afstand liggen andere Natura 2000-gebieden zoals het 'Naardermeer', 'Botshol' en het 'Markermeer & IJmeer'. De effecten op de Oostelijke Vechtplassen worden echter als maatgevend beschouwd voor deze voortoets.

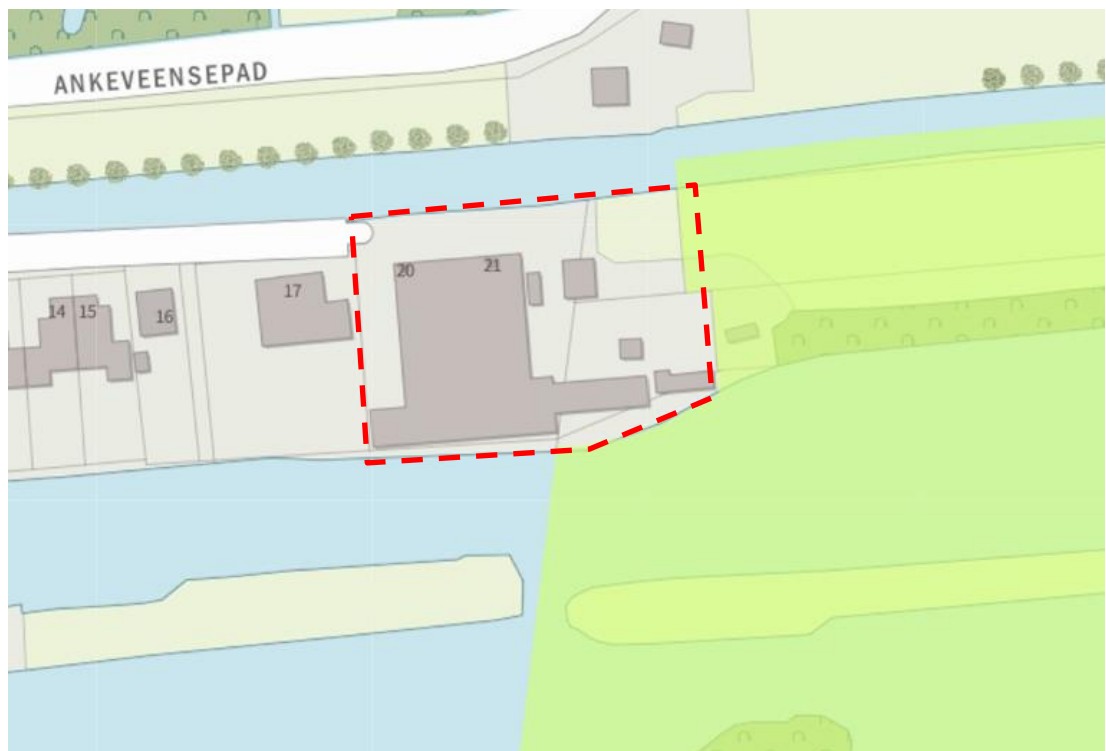
Een toetsing aan het soortenbeschermingsdeel van de Wet Natuurbescherming vindt in deze rapportage niet plaats. In deze voortoets worden evenmin de effecten op het Natuurnetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur) beschreven.

LievenseCSO Milieu B.V. is door Eerland Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LievenseCSO Milieu B.V. voor de flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is LievenseCSO lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). LievenseCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde voortoets. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

Figuur 1.1: situering van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (geel gearceerd). Bron: synbiosys.alterra.nl

Figuur 1.2: Detail van de locatie (rood omlijnd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (geel gearceerd). Bron: pdok.nl

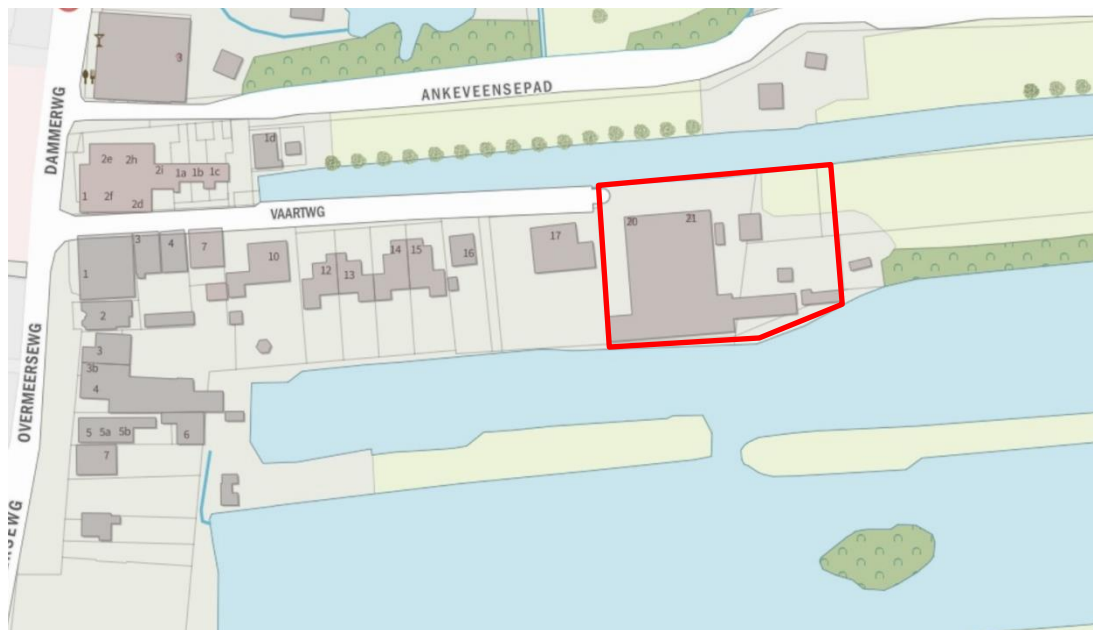
2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gesitueerd aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg (zie figuur 2.1). Het plangebied omvat de kadastrale percelen 3032, 4330 en 4569 van sectie C, gemeente Wijdmeren en de oeverzone ten zuiden daarvan. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.000 m² en ligt in kilometerhok X131 – Y475. Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 2.

Het plangebied ligt op een landschappelijk bijzondere plek, aan het eind van een doodlopende weg, op één van de oorspronkelijke ‘legakkers’ van het veengebied ‘Spiegel- en Blijkpolderplas’. Het gebied direct ten oosten van het plangebied is onderdeel van het Natura 2000-gebied ‘Oostelijke Vechtplassen’. Op dit moment staat op het perceel de bedrijfsbebouwing van Wasserij Gerard Best. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de bebouwing van Vaartweg nummer 17.

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich de Ankeveensevaart. Het water aan de zuidzijde staat in verbinding met de Spiegelplas. De oevers zijn rijkelijk begroeid. Aan de oostzijde is de legakker in gebruik als (weide) grasland met ruigte (riet en knotwilgen).

Figuur 2.1: situering van het plangebied (rood omlijnd; bron kaart: Pdok.nl)

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De voorgenomen planontwikkeling bestaat uit de herontwikkeling van de wasserij naar in totaal zeven woningen waarvan vijf vrijstaand en één 'twee onder één-kap' (zie figuur 3). De wasserij en de andere opstallen zullen hiervoor worden gesloopt waarna nieuwbouw plaatsvindt. Hiervoor zal het gehele terrein worden opgeschoond. De aangrenzende oeverzones worden mogelijk betrokken bij de ontwikkeling. Deze zijn in deze voortoets als volwaardig onderdeel van het plangebied meegenomen.

Op basis van het Concept Voorontwerp van het Bestemmingsplan Vaartweg 20-21 (Vollmer & Partners, 2016) wordt geconcludeerd dat als gevolg van het plan verkeersbewegingen wezenlijk zullen afnemen van 98 bewegingen (waarvan 28 vrachtwagens) naar 44 bewegingen van personenauto's per etmaal (weekdag).

Figuur 3: beoogde invulling van het voornemen (bron: opdrachtgever)

3 Toetsingskader

3.1 Wet Natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de tot omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De wet richt zich in de basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft tevens invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wet natuurbescherming zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wet Natuurbescherming zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. In de wet is hiervoor een vergunningensysteem opgenomen waarin voorafgaand aan een plan of project de mogelijk schadelijke handelingen worden getoetst. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten, die - gelet op de instandhoudingsdoelstelling - de kwaliteit van het gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben¹. Voor vergunningverlening is dan een habitattoets nodig.

¹ Volgens de EU-handleiding treedt 'verslechtering' op, wanneer de door de habitat ingenomen oppervlakte afneemt of wanneer er een dalende lijn optreedt met betrekking tot de specifieke betekenis van een gebied voor de instandhouding van de habitat of de daarmee 'geassocieerde typische soorten' op lange termijn. Van 'verstoring' is volgens de EU-handleiding sprake, wanneer uit populatie-dynamische gegevens blijkt dat de soort het gevaar loopt niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat te blijven.

De eerste stap betreft de oriëntatiefase waarin sprake is van een voortoets. Centraal staat dan de vraag of er een kans op een significant² negatief effect is. Indien dergelijke effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten dan dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, alsmede een plan-MER, waarin de effecten op Natura 2000 worden onderzocht. Indien uit deze beoordeling blijkt dat ook na het treffen van mitigerende maatregelen daadwerkelijk sprake is van een significant negatief effect, dan dient om voor vergunningverlening in aanmerking te komen vervolgens voldaan te worden aan de zogenaamde ADC-criteria:

- er zijn geen Alternatieven;
- er is sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang;
- vooraf zijn adequate Compenserende maatregelen getroffen.

De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Verder dienen in een passende beoordeling ook eventuele cumulatieve effecten te worden onderzocht, zoals bijvoorbeeld gecombineerde effecten van nieuwe infrastructuur, woongebieden en recreatieve functies op dezelfde soorten en habitats.

3.2 Programmatistische aanpak stikstof

Op 1 juli 2015 is de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Deze aanpak is door middel van een AMvB opgenomen in de Wet Natuurbescherming. Met de PAS pakken de rijksoverheid, provincies en andere betrokkenen de stikstofproblematiek binnen Natura 2000 aan. De PAS heeft tot doel economische ontwikkelingen samen te laten gaan met het realiseren van Natura 2000-doelen. Met de PAS wordt een samenhangend pakket van maatregelen vastgesteld waardoor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 wordt beperkt. Daarbij gaat het enerzijds om een pakket nationale maatregelen, om ervoor te zorgen dat de daling van de depositie die al plaatsvindt, nog eens extra wordt versneld. Anderzijds gaat het om herstelmaatregelen binnen Natura 2000 (om te komen tot de meest effectieve maatregelen wordt per Natura 2000-gebied een gebiedsanalyse uitgevoerd). Het positieve effect van deze maatregelen wordt (gedeeltelijk) benut om ontwikkelingsruimte te bieden voor economische activiteiten.

² Het begrip significant speelt een sleutelrol bij het beoordelen van de vergunbaarheid van een ingreep in het kader van de Natuurbeschermingswet. In de factsheet nr. 25: “‘Significantie’ bij beoordeling van gevolgen voor Natura 2000-gebieden” geeft de Commissie voor de Milieueffectrapportage aan op welke wijze het begrip significantie moet worden geïnterpreteerd bij een dergelijke toetsing. De beoordeling of een effect al dan niet significant is, wordt benaderd vanuit de instandhoudingsdoelstellingen. Deze zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden. Er zijn instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen en voor soorten.

- Voor habitattypen gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte en/of behoud of verbetering van de kwaliteit.
- Voor soorten gaat het om behoud of uitbreiding van de oppervlakte van het leefgebied, behoud of verbetering van de kwaliteit van het leefgebied en behoud of uitbreiding van de populatieomvang.

Als uit de Passende beoordeling blijkt dat een instandhoudingsdoel door het project of plan mogelijk niet gehaald wordt, wordt het effect als significant beschouwd.

Aan de PAS is een rekenmodel gekoppeld, de AERIUS Calculator. Hiermee berekent de initiatiefnemer hoeveel stikstofemissie en -depositie een activiteit veroorzaakt en welke claim de activiteit legt op de beschikbare ontwikkelingsruimte. Uitgangspunt voor de toetsing betreft de beoogde situatie. De systematiek is op hoofdlijnen als volgt:

- Bij een bijdrage van meer dan 1 mol N /ha/jaar op verzuringsgevoelige habitats is een Natuurbeschermingswet vergunning noodzakelijk. Voor de huidige, feitelijke situatie is geen ontwikkelingsruimte nodig. Wel voor de eventuele depositie die samenhangt met de uitbreiding. Bij het doen van de aanvraag doet de initiatiefnemer een beroep op de PAS. De PAS levert de onderbouwing dat de natuurdoelen van Natura 2000-gebieden niet in gevaar komen. Dit maakt de - door de Natuurbeschermingswet vereiste - passende beoordeling veel eenvoudiger.
- Bij een bijdrage tussen de 0,05 en 1 mol N /ha/jaar hoeft de initiatiefnemer geen vergunning aan te vragen, maar kan worden volstaan met een melding bij het bevoegd gezag. De melding heeft betrekking op de uitbreiding en niet op het huidige, feitelijke gebruik.
- Bij een bijdrage < 0,05 mol N /ha/jaar is geen vergunningsplicht of melding aan de orde. De initiatiefnemer hoeft niets te doen.

Voor het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen is op 3 september 2015 de drempelwaarde voor een vergunningsplicht verlaagd van 1 mol N /ha/jaar naar 0,05 mol N /ha/jaar. Op 15 december 2015 is de partiële herziening PAS in werking getreden. Ten gevolge hiervan is de drempelwaarde voor de Oostelijke Vechtplassen weer verhoogd naar 1 mol N/ha/jaar. Voor dit gebied is vooralsnog weer ontwikkelingsruimte beschikbaar voor meldingsplichtige initiatieven (bron: pas.bij12.nl).

3.3 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'

3.3.1 Algemeen

De Oostelijke Vechtplassen bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de oostrand van Utrechtse Heuvelrug. In het gebied bevinden zich door turfwinning ontstane meren en plassen, meest met een zandondergrond, sommige aanzienlijk verdiept door zandwinning. De combinatie van rivierinvloeden en invloeden van het watersysteem van de zandgronden heeft een rijke schakering van typen van moeras en moerasvegetaties doen ontstaan. In het gebied zijn twee belangrijke gradiënten te onderscheiden: van noord naar zuid loopt een gradiënt van meer gesloten gebied (bos) naar meer open landschap (grasland, trilveen en rietland), terwijl van west naar oost een gradiënt is te zien van toenemende kwel (in petgaten en trilvenen). Het is een belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen (roerdomp, purperreiger) en zeer belangrijk voor broedvogels van moerassen met veel waterriet en lange oeverlijnen (woudaap, grote karekiet). Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (porseleinhoen, zwarte stern, ijsvogel).

3.3.2 Natuurdoelen

Voor alle Natura 2000-gebieden zijn algemene doelen geformuleerd die betrekking hebben op behoud van de bijdrage aan de biologische diversiteit en de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie (EU).

Deze algemene doelen staan voor behoud en, indien van toepassing, herstel van:

1. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
2. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de EU, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aanwezen.
3. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
4. De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aanwezen.

3.3.3 Instandhoudingsdoelstellingen

De algemene doelen en kernopgaven zijn per Natura 2000-gebied nader uitgewerkt in specifieke instandhoudingsdoelstellingen. De Oostelijke Vechtplassen zijn aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn én de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsdoelstellingen voor het projectgebied zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3.1: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

Habitattypen		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H3140	Kranswierwateren	--	>	>	
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>	
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	-	=	=	
H6410	Blauwgraslanden	--	=	>	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=	
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	>	
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)	-	>	>	
H7210	*Galigaanmoerassen	-	>	>	
H91D0	*Hoogveenbossen	-	=	=	
Habitatsoorten					
H1016	Zeggekorfslak	--	=	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=
H1145	Grote modderkruiper		=	=	=
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	=
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=

Broedvogelsoorten		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
A021	Roerdomp	--	>	>	5
A022	Woudaapje	--	>	>	10
A029	Purperreiger	--	=	=	50
A119	Porseleinhoen	--	=	=	8
A197	Zwarte stern	--	>	>	110
A229	Ijsvogel	+	=	=	10
A292	Snor	--	=	=	150
A295	Rietzanger	-	=	=	880
A298	Grote karekiet	--	=	=	50
Niet-broedvogelsoorten					
A017	Aalscholver	+	=	=	Behoud
A041	Kolgans	+	=	=	920
A043	Grauwe gans	+	=	=	1200
A050	Smient	+	=	=	2800
A051	Krakeend	+	=	=	40
A056	Slobeend	+	=	=	80
A059	Tafeleend	--	=	=	120
A058	Nonnetje	-	=	=	20

* Prioritair habitatype of habitat soort; SVI landelijk Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig); = behoudsdoelstelling; > verbeter- of uitbreidingsdoelstelling;

3.4 Actuele waarden van het plangebied

3.4.1 Habitattypen

Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen is aangewezen vanwege het voorkomen van tien bijzondere habitattypen (zie tabel 3.1). De meeste van deze habitattypen zijn gevoelig tot zeer gevoelig voor stikstofdepositie. Figuur 3.1 geeft de gevoeligheid van deze habitattypen binnen en in de directe omgeving van het plangebied weer (bron: AERIUS-Calculator). De hoge gevoeligheid rondom het plangebied komt voort uit het feit dat niet bekend is welke habitattypen hier aan- of afwezig zijn. De gevoeligheid is hier bepaald door toekenning van het meest kritische habitatype Kranswierwateren (H3140; bron AERIUS Calculator).

3.4.2 Habitatsoorten

De Oostelijke Vechtplassen hebben een bijzondere betekenis voor elf soorten van de habitatrichtlijn (zie tabel 3.1). Op basis van recente verspreidingsgegevens (Provincie Noord-Holland 2012; NDFF, 2016; waarneming.nl, 2016) wordt de aanwezigheid van zeggekorfslak, gevlekte witsnuitlibel, gestreepte waterroofkever, grote modderkruiper, noordse woelmuis, groenknolorchis uitgesloten.

Uit de wateren rondom de het plangebied is de aanwezigheid van kleine modderkruiper en rivierdonderpad bekend. Mogelijk is ook bittervoorn aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn foeragerende meervleermuizen waargenomen (Provincie Noord-Holland 2012).

Figuur 3.1: Stikstofgevoeligheid van habitattypen in de directe omgeving van het plangebied (rood omlijnd).

3.4.3 Broedvogels

Van de negen broedvogelsoorten waarvoor in het Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld (zie tabel 3.1) komt alleen de ijsvogel mogelijk voor in de directe omgeving van het plangebied (Provincie Noord-Holland 2012; NDFF, 2016; waarneming.nl, 2016). Op basis van de huidige verspreiding en de habitateisen wordt de aanwezigheid van de andere soorten uitgesloten.

3.4.4 Niet-broedvogels

Alle niet-broedvogelsoorten (zie tabel 3.1) waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld maken in meer of mindere mate gebruik van de omgeving van het plangebied. (Provincie Noord-Holland 2012; NDFF, 2016; waarneming.nl, 2016).

4 Effectbeoordeling

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt op basis van de uitgangspunten voor de planontwikkeling bekeken of sprake kan zijn van negatieve effecten op de aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. In de voortoets staat de vraag centraal of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen een kans op een significant negatief effect is. Indien een dergelijk effect niet op voorhand kan worden uitgesloten dan dient een passende beoordeling te worden opgesteld. De huidige, feitelijke (legale) situatie vormt het referentiekader voor de effectbeoordeling. Onbenutte ruimte binnen de vigerende bestemmingen is daarmee geen onderdeel van de referentiesituatie. Uitgangspunt voor de beoordeling van de effecten op Natura 2000 is de invulling van de planontwikkeling zoals die in hoofdstuk 2 is beschreven.

De overheid heeft in de vorm van de effectenindicator 'Natura 2000 – ecologische randvoorwaarden en storende factoren' een instrument ontwikkeld waarmee mogelijk schadelijke effecten als gevolg van een voornemen kunnen worden verkend. In de effectenindicator zijn de 19 meest voorkomende storende factoren beschreven. Een soort of habitatype is gevoelig voor een storende factor als 'in zijn algemeenheid' het voorkomen van de storende factor leidt tot negatieve effecten op een soort of habitatype. Negatieve effecten kunnen weer de gunstige staat van instandhouding beïnvloeden. De mogelijke effecten van de geselecteerde storingsfactoren, op de door de Wet Natuurbescherming beschermde soorten en habitattypen, worden hieronder besproken.

Selectie van relevante verstoringsfactoren

Uit een analyse van de storingsfactoren volgt dat mogelijke effecten beperkt zijn tot oppervlakteverlies (storingsfactornummer 1) en versnippering (2) verstoring door geluid (13), licht (14), trillingen (15) en optische verstoring (16), én chemische effecten in de vorm van verzuring (3) of vermisting (4). Door de aard van het voornemen zijn effecten als gevolg van verzoeting (5), verzilting (6), verdroging (8), vernatting (9), veranderingen in stroomsnelheid (10), veranderingen in overstromingsfrequentie (11) en veranderingen in dynamiek substraat (12) en verstoring door mechanische effecten (17), veranderingen in populatie dynamiek (18) en bewust veranderingen in soortensamenstelling (19) uit te sluiten. Niet alle beschermde vogelrichtlijn- en habitatrichtlijnsoorten en habitats zijn even gevoelig voor de betreffende storingsfactoren. De voortoets richt zich op de potentiële effecten op de meest gevoelige soorten.

4.2 Oppervlakteverlies en versnippering

Als gevolg van het project wordt een klein deel (circa 105 m²) van het aanwezige Natura 2000-gebied omgevormd ten behoeve van de woningbouw. In de huidige situatie is dit terrein in gebruik als erf en weidegrasland (zie figuur 4.1). Vanwege dit gebruik is er op dit moment geen beschermd habitatype aanwezig (Provincie Noord-Holland, 2012). Het areaal omvat vanwege de aanwezige verstoring geen leefgebied voor de aangewezen vogel- of habitat richtlijn soorten. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van het voornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 4.1: deel van het plangebied wat binnen het Natura 2000-gebied is gesitueerd. De bomen op de achtergrond vallen buiten het Natura 2000-gebied.

4.3 Verstoring

De planontwikkeling heeft tot gevolg dat er een afname van verkeersbewegingen in het plangebied wordt gerealiseerd (zie paragraaf 2.2 en Vollmer & Partners, 2016). Dit resulteert daardoor redelijkerwijs ook in een afname van de verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring.

4.3.1 Geluid

Van de mogelijk aanwezige soorten met een instandhoudingsdoelstelling zijn bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis en rivierdonderpad gevoelig voor geluid. Door de afname van het aantal verkeersbewegingen en de omvorming van het bedrijf zal ook de geluidsbelasting afnemen. De gevoelige soorten kunnen tijdens de bouwfase verstoord worden door geluid als gevolg van eventuele heiwerkzaamheden. Indien de palen op een andere wijze worden geplaatst (bijvoorbeeld door te boren) is nauwelijks verstoring door geluid aan de orde. Om negatieve effecten te voorkomen dienen de heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare perioden van deze soorten uitgevoerd te worden. De beste periode ligt voor de vissoorten tussen augustus en mei en omvat voor de meervleermuis de wintermaanden. Negatieve effecten als gevolg van verstoring door geluid worden hierdoor uitgesloten.

4.3.2 Licht

Veel soorten zijn gevoelig voor verstoring door licht. Van de aanwezige soorten in de omgeving van het plangebied kunnen bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad, meervleermuis, ijsvogel en alle niet-broedvogels negatieve gevolgen ondervinden van verstoring door licht. Door de afname van het aantal verkeersbewegingen en de verandering van een bedrijfsterrein naar woningen zal ook de verstoring door licht verminderen. Hiernaast is in de Quicksan Natuurwetgeving (LievenseCSO, 2016) geadviseerd om met de verlichting (tijdens de bouwfase en na realisatie) in het plangebied rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (waaronder vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk bij 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken. Negatieve effecten als gevolg van verstoring door licht worden hierdoor uitgesloten.

4.3.3 Trillingen

Trillingen kunnen een bron van verstoring zijn voor diersoorten. Dosis-effectrelaties zijn hiervoor echter niet bekend. Eventuele trillingen worden verwacht als gevolg van bouwwerkzaamheden en zijn qua intensiteit zeer gering. Ter vergelijking; trillingen van heil- of trilwerkzaamheden zijn waarneembaar tot circa 100 meter van de bron (Bron: funderingsbranche NVAf (Nederlandse Vereniging Aannemers Funderingswerken). De bouwwerkzaamheden in het kader van onderhavig project vinden in en direct naast het Natura 2000-gebied plaats. De eventuele heilwerkzaamheden resulteren in een tijdelijke verstoring van een beperkt oppervlak van het leefgebied van de mogelijke aanwezige soorten welke gevoelig zijn voor verstoring door trillingen (bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad). Indien de palen op een andere wijze worden geplaatst (bijvoorbeeld door te boren) is nauwelijks verstoring door trillingen aan de orde.

De meervleermuis is in het foerageergebied niet gevoelig voor verstoring door trillingen. De beperkte negatieve effecten op de bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad kunnen worden voorkomen door buiten de kwetsbare periode (voortplantingstijd) te heien. De beste periode voor heien ligt voor deze soorten tussen augustus en mei.

4.3.4 Optische verstoring

Van de mogelijk aanwezige soorten zijn alleen de bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis, aalscholver, tafeleend en mogelijk de rivierdonderpad gevoelig voor optische verstoring. Bebouwing kan voor soorten van een open landschap als een barrière voor het zicht (op predatoren) werken (optische verstoring). Dit leidt er toe dat soorten op gepaste afstand blijven; effectafstanden bedragen 100-300 meter. Gebouwen zijn menselijke artefacten met daarin menselijke activiteiten met hier rondom verkeer. Hierdoor kan de omgeving van een gebouw minder aantrekkelijk worden voor gebruik door dieren. Door het voornemen zal het plangebied bebouwd blijven, maar zal door de afname van het aantal verkeersbewegingen de optische verstoring verminderen. Negatieve effecten als gevolg van optische verstoring worden hierdoor uitgesloten.

4.4 Vermesting en verzuring

De herontwikkeling van het plangebied kan leiden tot extra stikstofemissie en daarmee tot extra stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van een overbelaste situatie, kan zelfs een zeer kleine toename van stikstofdepositie al leiden tot significante negatieve effecten. Op basis van de in hoofdstuk 2 beschreven planontwikkeling is met het rekenmodel AERIUS Calculator een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd.

Voor de gevoeligheid van de habitatrichtlijn soorten en de soorten van de vogelrichtlijn wordt het effect op de habitattypen Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150) en de overgangs- en trilvenen (H7140A trilvenen & H7140B veenmosrietlanden) beoordeeld.

Emissies als gevolg van het plan

Uit gegevens van het CBS (gegevens voor meest recente jaar 2015) blijkt dat in de provincie Noord-Holland gemiddelde gasverbruik van een vrijstaande woningen 2.290 m³/jaar bedraagt. Uit een uitspraak van de Raad van State³ blijkt dat nieuwbouwwoningen welke voldoen aan de eisen uit het Bouwbesluit uit gegaan kan worden van 50% van het landelijk gemiddelde gasverbruik. Een vrijstaande woning zal op basis van het bouwbesluit 1.145 m³ gas per jaar verbruiken. Op basis van een emissie van 527,6 gr NO_x per 750 m³ kan voor de nieuwe woningen in het plan uitgegaan worden van een uitstoot van 0,8 kg NO_x per jaar. Uitgaande van zeven (vrijstaande) woningen is de totale stikstofemissie 5,6 kg NO_x per jaar.

Op basis van het ASVV 2012 genereert iedere woningen 8,5 verkeersbeweging per dag wat in totaal tot 59,5 (afgerond 60) verkeersbewegingen voor het plan leidt. Dit verkeer wordt ontsloten via de Vaartweg waarna het op gaat in het algemene verkeersbeeld.

Wanneer de bovengenoemde emissiekengetallen (NH₃ resp. NO_x) worden ingevoerd in AERIUS calculator ontstaat blijkt dat het totale *plan* een toename van de stikstofdepositie van ten hoogste 0,12 mol per hectare per jaar op het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen veroorzaakt (zie bijlage 4). Voor het toekomstige *project* (de bouw van maximaal 7 woningen) geldt in het kader van de PAS geen vergunningsplicht of meldingsplicht omdat in de Passende beoordeling bij de PAS is aangetoond dat een dergelijk project niet leidt tot significante gevolgen of een verslechtering van de aanwezige natuurwaarden. Significante gevolgen van het plan (waarmee het project mogelijk wordt gemaakt) worden daarom ook op voorhand uitgesloten. Een passende beoordeling is niet noodzakelijk en de uitvoerbaarheid van het uitwerkingsplan is op dit punt gegarandeerd.

4.5 Cumulatie

Vanwege het ontbreken van negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied is een cumulatietoets niet nodig.

³ ABRvS 11 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3444

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

De beoogde planontwikkeling leidt niet tot areaalverlies of versnippering binnen het Natura 2000-gebied. Verstoring als gevolg van geluid, licht, trillingen of optische verstoring zal niet optreden. De zeer geringe stikstofdepositie als gevolg van het toekomstige project is dusdanig laag dat een dergelijk project niet leidt tot significante gevolgen of een verslechtering van de aanwezige natuurwaarden. Vanwege het ontbreken van negatieve effecten behoeft geen cumulatietoets te worden uitgevoerd.

Voor de herontwikkeling van het plangebied aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg kunnen significante negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' op basis van deze voortoets worden uitgesloten. Een vergunning of vervolgstudie (bijvoorbeeld een verslechteringstoets) in het kader van de Wet Natuurbescherming is voor het onderdeel gebiedsbescherming niet nodig.

5.2 Aanbevelingen

Om negatieve effecten op de instandhouding van bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en meervleermuis te voorkomen dienen de eventuele heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare perioden (voortplantingstijd) uitgevoerd te worden. De beste periode ligt voor de vissoorten tussen augustus en mei en voor de meervleermuis in de wintermaanden. Geadviseerd wordt dan ook deze werkzaamheden in de periode tussen november en maart uit te voeren.

Hierbij dient met de verlichting (tijdens de bouwfase en bij de realisatie) rekening te worden gehouden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen en niet-broedvogels). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken.

Bijlagen

Bijlage 1 Literatuur

Dobben, H.F. van (2012): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' Alterra-rapport 2397.

Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.

Haarsma, A-J (augustus 2011): 'De Meervleermuis in Nederland'.

Janssen, J. en J. Schamineé (2003): 'Europese Natuur in Nederland, Habitattypen'.

Janssen, J. en J. Schamineé (2004): 'Europese Natuur in Nederland, Soorten van de Habitatrichtlijn'.

Kooij, T. (2013): 'Verkennd onderzoek vleermuizen, Nationaal Park Zuid-Kennemerland'.

Krijgsveld, K.L. (2008): 'Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie'.

LieveenseCSO (2016) Quickscan Natuurwetgeving, Herontwikkeling Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg. Documentcode: 16M1111.RAP001.QS.JvM, LieveenseCSO Milieu B.V. Bunnik

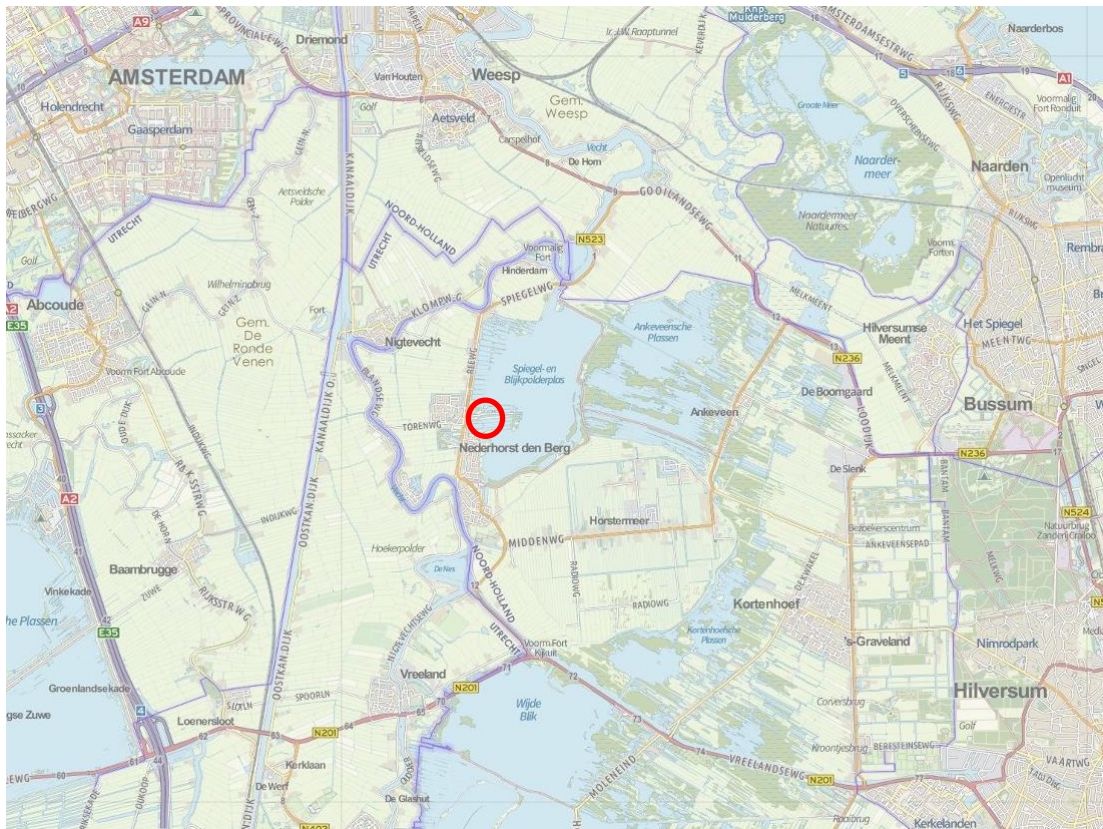
NDFF (2016) Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied, Levering uit de NDFF 19-10-2016, NDFF - quickscanhulp.nl

Provincie Noord-Holland (2012) Atlas Natura 2000 Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer. Provincie Noord-Holland, Haarlem

Volmer & Partners (2016) Toelichting, deel uitmakende van het Bestemmingsplan Vaartweg 20-21, concept voorontwerp juni 2016, NL.IMRO.1696.PM. Volmer & Partners, Amersfoort.

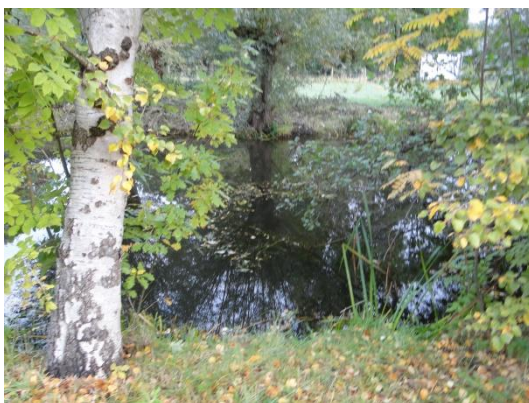
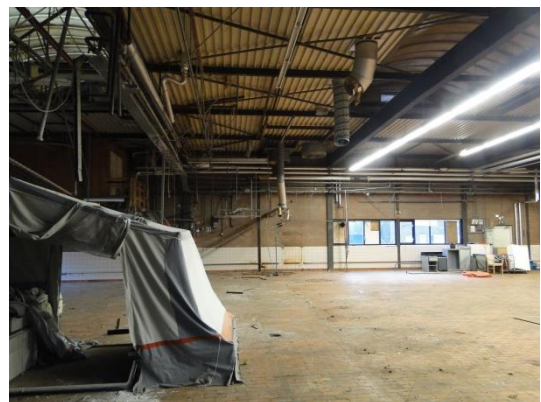
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/.
pas.bij12.nl

Bijlage 2 Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (rood omcirkeld; bron: Opentopo.nl)

Bijlage 3 Foto's van het plangebied

Bijlage 4 Aeries berekening

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U dient dit document te gebruiken ter onderbouwing van een vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

De resultaten geven de stikstofeffecten van deze activiteit weer voor haar omgeving. Tot de omgeving behoren zowel Natura 2000-gebieden als beschermde natuurmonumenten. Calculator maakt enkel voor de PAS-gebieden inzichtelijk welke stikstofgevoelige habitattypen er voor komen en op welke hiervan een effect is. Op basis hiervan is aangegeven voor hoeveel hectares ontwikkelingsruimte benodigd is.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Emissie
- Depositie natuurgebieden
- Depositie habitattypen

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Gerard Best Holding	Vaartweg 20-21, - Nederhorst den Berg

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Herontwikkeling Vaartweg 20-21	R017JqrQGELr

Datum berekening	Rekenjaar
02 december 2016, 15:08	2016

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	6,79 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Depositie

Hectare met
hoogste project-
bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Provincie
Oostelijke Vechtplassen	Noord-Holland

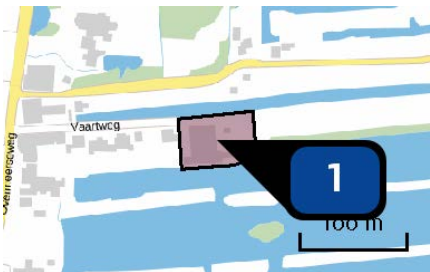
Situatie 1
0,13

Toelichting -

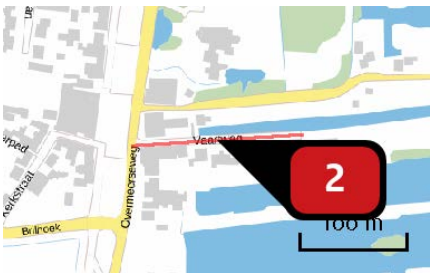
Locatie
Situatie 1

Emissie
(per bron)
Situatie 1

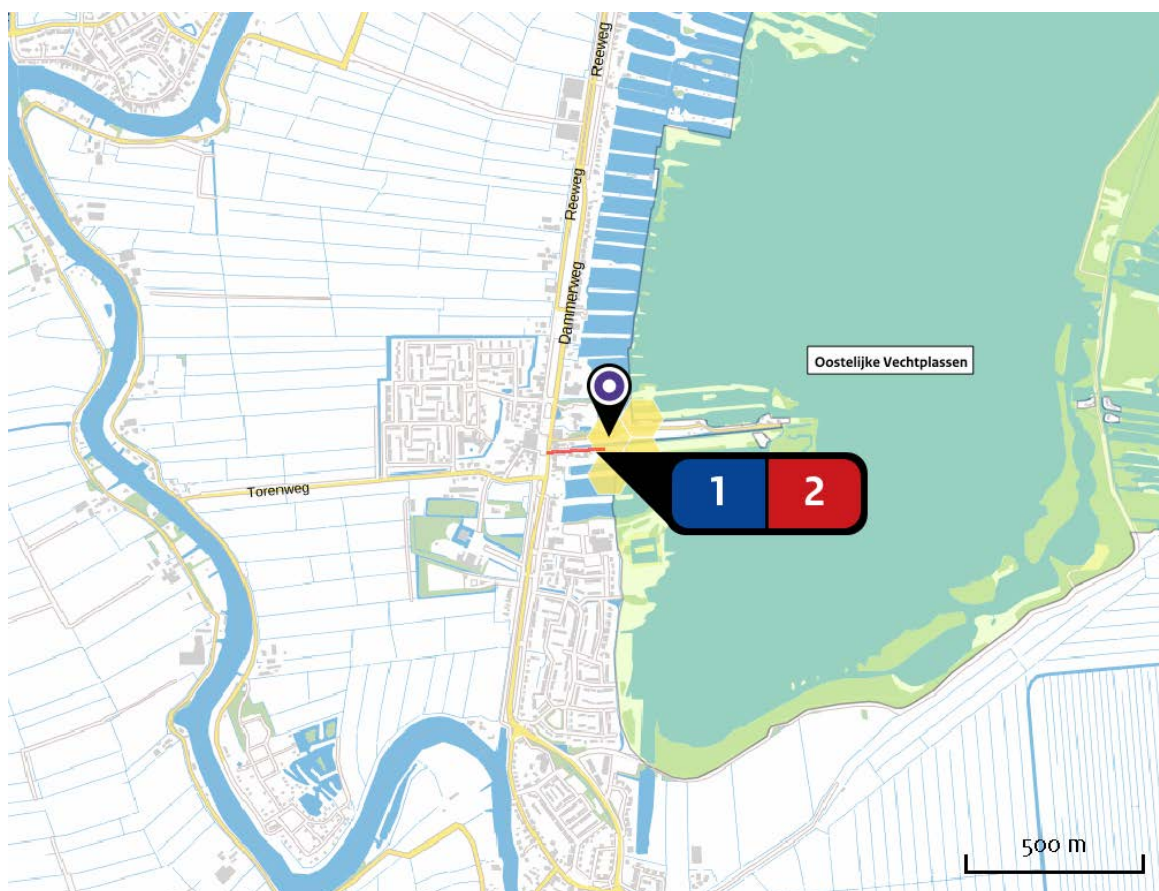

Naam 7 woningen
Locatie (X,Y) 131860, 475130
Uitstoothoogte 8,0 m
Oppervlakte 0,3 ha
Spreiding 0,5 m
Warmteinhoud 0,000 MW
Temporele variatie Continue emissie
NOx 5,60 kg/j

Naam Verkeersgeneratie
Locatie (X,Y) 131746, 475143
Uitstoothoogte 2,5 m
Warmteinhoud 0,000 MW
NOx 1,19 kg/j
NH3 < 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	60,0	NOx NH3	1,19 kg/j < 1 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden Hoogste projectbijdrage
(Oostelijke Vechtplassen) Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

- Habitatrictlijn
- Vogelrichtlijn
- Beschermd natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn
- Habitatrictlijn, Beschermd natuurgebied
- Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied
- Habitatrictlijn, Vogelrichtlijn, Beschermd natuurgebied

Depositie PAS-
gebieden

Natuurgebied	Hoogste depositie (mol/ha/j)	Overschrij- ding KDW	Ontwikkelingsruimte max. benodigd (mol/ha/j)	beschikbaar?
Oostelijke Vechtplassen	0,13		0,13	

☐ Geen overschrijding*☒ Wel overschrijding☒ Ontwikkelingsruimte beschikbaar**☒ Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar☒ Voor het desbetreffende gebied vind er geen relevante depositie plaats op OR-relevante hexagonen. Het concept wel of niet ontwikkelingsruimte beschikbaar (groen vinkje of rood kruis) is dus niet van toepassing

* Deze uitkomst wordt niet meegenomen in de toetsing aan de Nb-wet. Bij de toetsing aan de NB-wet gaat het om de relevante hexagonen waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd.

** Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Depositie per
habitatype

Oostelijke Vechtplassen

Habitatype	Hoogste depositie (mol/ha/j)	Overschrij- ding KDW	Ontwikkelingsruimte max. benodigd (mol/ha/j)	beschikbaar?
H9999:95 Habitatype onbekend/onzeker KDW op basis meest kritische aangewezen type (H3140)	0,13		0,13	

 Geen overschrijding* Wel overschrijding Ontwikkelingsruimte beschikbaar** Geen ontwikkelingsruimte beschikbaar Voor het desbetreffende gebied vind er geen relevante depositie plaats op OR-relevante hexagonen. Het concept wel of niet ontwikkelingsruimte beschikbaar (groen vinkje of rood kruis) is dus niet van toepassing

* Deze uitkomst wordt niet meegenomen in de toetsing aan de Nb-wet. Bij de toetsing aan de NB-wet gaat het om de relevante hexagonen waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd.

** Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Nb-wet wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden.

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2015.1_20161124_119fbc85fd

Database versie 2015.1_20160514_goad58c36e

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-o>

Actualisatie Voortoets

Vaartweg 20-21, Nederhorst den Berg

Opdrachtgever: Exploitatiemaatschappij Maassluis B.V.

Lievens Milieu B.V.

Documentnummer
SOB007781.VT.01

KvK
30152124

Telefoon
088-9102000

Versie
Definitief

Postadres
Ringwade 41
3439 LM Nieuwegein

Internet
Lievens.com

Datum
04 januari 2018

Colofon

Rapporthistorie

Concept	20-12-2018	Versie 01
Eindconcept	28-12-2018	Versie 01
Definitief	04-01-2019	Versie 01

Contactgegevens

J. (Jan) van Mil
088 910 2043
JvMil@lievense.com

Autorisatie

Documentnummer	Versie	Status
SOB007781.VT.01	01	Definitief

Opgesteld door	Functie	Datum	Paraaf
D. van der Veen	Ecoloog	20-20-2018	

Geverifieerd door	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil	Projectleider	04-01-2019	

Akkoord projectleider	Functie	Datum	Paraaf
J. van Mil	Projectleider	04-01-2019	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Plangebied	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Toekomstig gebruik/planontwikkeling	7
2.2	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'	7
2.2	Actuele waarden van het plangebied	10
3	Effectbeoordeling	12
3.1	Inleiding	12
3.2	Selectie van relevante verstoringsfactoren	12
4	Conclusies en aanbevelingen	16
4.1	Conclusies	16
4.2	Aanbevelingen	16
	Overzicht bijlagen	17
	Bijlage 1	18
	- Literatuur	
	Bijlage 2	19
	- Wetgeving en beleid	
	Bijlage 3	23
	- Kaart regionale ligging	
	Bijlage 4	24
	- Foto's	
	Bijlage 5	29
	- AERIUS calculatie	

1 Inleiding

In opdracht van Exploitatiemaatschappij Maassluis B.V. heeft Lievense Milieu B.V. een actualisatie (update) Voortoets uitgevoerd voor het plangebied aan de Vaartweg 20-21 in Nederhorst den Berg (provincie Noord-Holland). Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen dient vooraf te worden beoordeeld of sprake is van mogelijke nadelige effecten op beschermde natuurwaarden. Dit betreft een actualisatie van de reeds uitgevoerde Voortoets Natura 2000 (16M1111.RAP003.VT.JvM.v2) van 15 december 2016. De aanleiding voor de actualisatie, is de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) op 1 januari 2017.

In deze voortoets staat de vraag centraal of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied een kans op een significant negatief effect is. Indien een dergelijk effect niet op voorhand kan worden uitgesloten, dient een Passende beoordeling opgesteld te worden, waarin de effecten op Natura 2000-waarden worden onderzocht. Indien wel negatieve effecten optreden maar significante effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten, kan de voorliggende voortoets dienen als onderbouwing bij de vergunningaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet. Op grotere afstand liggen andere Natura 2000-gebieden zoals het 'Naardermeer', 'Botshol' en het 'Markermeer & IJmeer'. De effecten op de Oostelijke Vechtplassen worden echter als maatgevend beschouwd voor deze voortoets.

Een toetsing aan het soortenbeschermingsdeel van de Wet Natuurbescherming vindt in deze rapportage niet plaats. In deze voortoets worden evenmin de effecten op het Natuurnetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur) beschreven.

Lievense Milieu B.V. is door Normec Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van Lievense Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is Lievense lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

Lievense Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde Voortoets. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is in eigendom van de opdrachtgever.

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Algemeen

Het plangebied is gesitueerd aan de Vaartweg 20-21 in Nederhorst den Berg (zie figuur 2.1). Het plangebied omvat de kadastrale percelen 3032, 4330 en 4569 van sectie C, gemeente Nederhorst den Berg en de oeverzone ten zuiden daarvan. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.000 m² en ligt in kilometerhok X131 – Y475. Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 4.

Het plangebied ligt op een landschappelijk bijzondere plek, aan het eind van een doodlopende weg, op één van de oorspronkelijke 'legakkers' van het veengebied 'Spiegel en Blijkpolderplas'. Het gebied direct ten oosten van het plangebied is onderdeel van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Op dit moment staat op het perceel de bedrijfsbebouwing van Wasserij Gerard Best. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door de bebouwing van Vaartweg nummer 17.

Aan de noordzijde van het plangebied bevindt zich de Ankeveensevaart. Het water aan de zuidzijde staat in verbinding met de Spiegelplas. De oevers zijn rijkelijk begroeid. Aan de oostzijde is de legakker in gebruik als (weide) grasland met ruigte (riet en knotwilgen).

Figuur 2.1: Huidige situatie plangebied (globaal rode contour). Bron: Pdok, 2018

2.1.2 Beschermde gebieden

Het gebiedsbeschermingsdeel van de Wnb voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Het plangebied ligt voor een klein deel in het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' (zie figuur 2.2). De Oostelijke Vechtplassen bestaan uit een reeks van laagveengebieden op de grens van Noord-Holland en Utrecht, tussen de Vecht en de Utrechtse Heuvelrug. Het veen in het gebied is op veel plaatsen vergraven, waardoor een afwisseling van land en water is ontstaan met grote plassen, sloten, rietlanden en andere moerassen, graslanden en bossen. Van Europees belang zijn de begroeiingen van open water, restanten trilveen, de grote oppervlakte aan moerasbos, populaties van de Noordse woelmuis, grote aantallen foeragerende vleermuizen en diverse water- en moerasvogels. Samen met de Wieden en Weerribben behoort het gebied tot de belangrijkste laagveenmoerassen van ons land.

Figuur 2.2: Ligging plangebied (globaal rood omlijnd) ten opzichte van NNN (heldergroene vlakken) en N2000-gebied (heldergroene arcering). Bron: Map viewer, Structuurvisie 2040, Provincie Noord-Holland, 2018

2.2 Toekomstig gebruik/planontwikkeling

De voorgenomen planontwikkeling omvat de herontwikkeling van de wasserij naar in totaal acht woningen waarvan zes vrijstaand en twee appartementen (zie figuur 2.3). De woningen zullen gasloos uitgevoerd worden. De wasserij en de andere opstallen zullen hiervoor worden gesloopt waarna nieuwbouw plaatsvindt. Er zijn geen ingrepen in de oeverzones en de omliggende wateren gepland.

Figuur 2.3: beoogde invulling van het voornemen. Bron: opdrachtgever.

2.2 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'

2.1.3 Algemeen

De Oostelijke Vechtplassen bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de oostrand van Utrechtse Heuvelrug. In het gebied bevinden zich door turfwinning ontstane meren en plassen, meest met een zandondergrond, sommige aanzienlijk verdiept door zandwinning. De combinatie van rivierinvloeden en invloeden van het watersysteem van de zandgronden heeft een rijke schakering van typen van moeras en moerasvegetaties doen ontstaan. In het gebied zijn twee belangrijke gradiënten te onderscheiden: van noord naar zuid loopt een gradiënt van meer gesloten gebied (bos) naar meer open landschap (grasland, trilveen en rietland), terwijl van west naar oost een gradiënt is te zien van toenemende kwel (in petgaten en trilvenen). Het is een belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen (roerdomp, purperreiger) en zeer belangrijk voor broedvogels van moerassen met veel waterriet en lange oeverlijnen (woudaap, grote karekiet). Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (porseleinhoen, zwarte stern, ijsvogel).

2.1.4 Natuurdoelen

Voor alle Natura 2000-gebieden zijn algemene doelen geformuleerd die betrekking hebben op behoud van de bijdrage aan de biologische diversiteit en de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie (EU).

Deze algemene doelen staan voor behoud en, indien van toepassing, herstel van:

1. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
2. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de EU, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aanwezig.
3. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.
4. De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aanwezig.

2.1.5 Instandhoudingsdoelstellingen

De algemene doelen en kernopgaven zijn per Natura 2000-gebied nader uitgewerkt in specifieke instandhoudingsdoelstellingen. De Oostelijke Vechtplassen zijn aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn én de Habitatrichtlijn. De instandhoudingsdoelstellingen voor het projectgebied zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 2.1: Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen

Habitattypen		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H3140	Kranswierwateren	--	>	>	
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>	
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	-	=	=	
H6410	Blauwgraslanden	--	=	>	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H6430B	Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=	
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	>	
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)	-	>	>	
H7210	*Galigaanmoerassen	-	>	>	
H91D0	*Hoogveenbossen	-	=	=	

Habitatsoorten		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H1016	Zeggekorfslak	--	=	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=
H1145	Grote modderkruiper		=	=	=
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1340	*Noordse woelmuis	--	>	>	>
H1903	Groenknolorchis	--	=	=	=
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=

Broedvogelsoorten		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
A021	Roerdomp	--	>	>	5
A022	Woudaapje	--	>	>	10
A029	Purperreiger	--	=	=	50
A119	Porseleinhoen	--	=	=	8
A197	Zwarte stern	--	>	>	110
A229	IJsvogel	+	=	=	10
A292	Snor	--	=	=	150
A295	Rietzanger	-	=	=	880
A298	Grote karekiet	--	=	=	50

Niet-Broedvogelsoorten		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
A017	Aalscholver	+	=	=	Behoud
A041	Kolgans	+	=	=	920
A043	Grauwe gans	+	=	=	1200
A050	Smient	+	=	=	2800
A051	Krakeend	+	=	=	40
A056	Slobeend	+	=	=	80
A059	Tafeleend	--	=	=	120
A058	Nonnetje	-	=	=	880

* Prioritair habitatype of habitat soort; SVI landelijk Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig); = behoudsdoelstelling; > verbeter- of uitbreidingsdoelstelling;

2.2 Actuele waarden van het plangebied

2.2.1 Habitattypen

Het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen is aangewezen vanwege het voorkomen van tien bijzondere habitattypen (zie tabel 2.1). De meeste van deze habitattypen zijn gevoelig tot zeer gevoelig voor stikstofdepositie. Figuur 2.4 geeft de gevoeligheid van deze habitattypen binnen en in de directe omgeving van het plangebied weer (bron: AERIUS Calculator). De hoge gevoeligheid rondom het plangebied komt voort uit het feit dat niet bekend is welke habitattypen hier aan- of afwezig zijn. De gevoeligheid is hier bepaald door toekenning van het meest kritische habitattype Kranswierwateren (H3140; bron AERIUS Calculator).

2.2.2 Habitatsoorten

De Oostelijke Vechtplassen hebben een bijzondere betekenis voor elf soorten van de habitatrictlijn (zie tabel 2.1). Op basis van recente verspreidingsgegevens (Provincie Noord-Holland 2012, NDFF 2018, overige openbare waarneming bronnen 2018 t/m 2018) wordt de aanwezigheid van zeggekorfslak, gevlekte witsnuitlibel, gestreepte waterroofkever, grote modderkruiper, noordse woelmuis, groenknolorchis uitgesloten. Uit de wateren rondom de het plangebied is de aanwezigheid van kleine modderkruiper en rivierdonderpad bekend. Mogelijk is ook bittervoorn aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn foeragerende meervleermuizen waargenomen (Provincie Noord-Holland 2012).

Figuur 2.4: Stikstofgevoeligheid van habitattypen in de directe omgeving van het plangebied (rood omlijnd).

2.2.3 Broedvogels

Van de negen broedvogelsoorten waarvoor in het Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld (zie tabel 2.1) komt alleen de ijsvogel mogelijk voor in de directe omgeving van het plangebied (Provincie Noord-Holland 2012, NDFF 2018 en overige openbare waarnemingen 2008 t/m 2018). Op basis van de huidige verspreiding en de habitateisen wordt de aanwezigheid van de andere soorten uitgesloten.

2.2.4 Niet-broedvogels

Alle niet-broedvogelsoorten (zie tabel 2.1) waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgesteld maken in meer of mindere mate gebruik van de omgeving van het plangebied. (Provincie Noord-Holland 2012, NDFF 2018 en overige openbare waarnemingen 2008 t/m 2018).

3 Effectbeoordeling

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt op basis van de uitgangspunten voor de planontwikkeling bekeken of sprake kan zijn van negatieve effecten op de aanwezige en te ontwikkelen natuurwaarden van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. In de voortoets staat de vraag centraal of er ten aanzien van de instandhoudingsdoelen een kans op een significant negatief effect is. Indien een dergelijk effect niet op voorhand kan worden uitgesloten dan dient een passende beoordeling te worden opgesteld. De huidige, feitelijke (legale) situatie vormt het referentiekader voor de effectbeoordeling. Onbenutte ruimte binnen de vigerende bestemmingen is daarmee geen onderdeel van de referentiesituatie. Uitgangspunt voor de beoordeling van de effecten op Natura 2000 is de invulling van de planontwikkeling zoals die in hoofdstuk 2 is beschreven. De overheid heeft in de vorm van de effectenindicator 'Natura 2000 – ecologische randvoorwaarden en storende factoren' een instrument ontwikkeld waarmee mogelijk schadelijke effecten als gevolg van een voornemen kunnen worden verkend. In de effectenindicator zijn de negentien meest voorkomende storende factoren beschreven. Een soort of habitatype is gevoelig voor een storende factor als 'in zijn algemeenheid' het voorkomen van de storende factor leidt tot negatieve effecten op een soort of habitatype. Negatieve effecten kunnen weer de gunstige staat van instandhouding beïnvloeden. De mogelijke effecten van de geselecteerde storingsfactoren, op de door de Wet Natuurbescherming beschermde soorten en habitattypen, worden hieronder besproken.

3.2 Selectie van relevante verstoringsfactoren

Uit een analyse van de storingsfactoren volgt dat mogelijke effecten beperkt zijn tot oppervlakteverlies (storingsfactornummer 1) en versnippering (2) verstoring door geluid (13), licht (14), trillingen (15) en optische verstoring (16), én chemische effecten in de vorm van verzuring (3) of vermisting (4). Door de aard van het voornemen zijn effecten als gevolg van verzoeting (5), verzilting (6), verdroging (8), vernatting (9), veranderingen in stroomsnelheid (10), veranderingen in overstromingsfrequentie (11) en veranderingen in dynamiek substraat (12) en verstoring door mechanische effecten (17), veranderingen in populatie dynamiek (18) en bewust veranderingen in soortensamenstelling (19) uit te sluiten. Niet alle beschermde vogelrichtlijn- en habitatrictlijnsoorten en habitats zijn even gevoelig voor de betreffende storingsfactoren. De voortoets richt zich op de potentiële effecten op de meest gevoelige soorten.

3.2.1 Oppervlakteverlies en versnippering

Als gevolg van het project wordt een klein deel (circa 105 m²) van het aanwezige Natura 2000-gebied omgevormd ten behoeve van de woningbouw. In de huidige situatie is dit terrein in gebruik als erf en weidegrasland (zie figuur 3.2). Vanwege dit gebruik is er op dit moment geen beschermd habitatype aanwezig (Provincie Noord-Holland, 2012). Het areaal omvat vanwege de aanwezige verstoring geen leefgebied voor de aangewezen vogel- of habitat richtlijn soorten. Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van het voornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 3.2: deel van het plangebied wat binnen het Natura 2000-gebied is gesitueerd. De bomen op de achtergrond vallen buiten het Natura 2000-gebied.

3.2.2 Verstoring

De planontwikkeling heeft tot gevolg dat er een afname van verkeersbewegingen in het plangebied wordt gerealiseerd (zie paragraaf 2.2 en Vollmer & Partners, 2016). Dit resulteert daardoor redelijkerwijs ook in een afname van de verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring.

3.2.3 Geluid

Van de mogelijk aanwezige soorten met een instandhoudingsdoelstelling zijn bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis en rivierdonderpad gevoelig voor geluid. Door de afname van het aantal verkeersbewegingen en de omvorming van het bedrijf zal ook de geluidsbelasting afnemen. De gevoelige soorten kunnen tijdens de bouwfase verstoord worden door geluid als gevolg van eventuele heiwerkzaamheden. Indien de palen op een andere wijze worden geplaatst (bijvoorbeeld door te boren) is nauwelijks verstoring door geluid aan de orde. Om negatieve effecten te voorkomen dienen de heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare perioden van deze soorten uitgevoerd te worden. De beste periode ligt voor de vissoorten tussen augustus en mei en omvat voor de meervleermuis de wintermaanden. Negatieve effecten als gevolg van verstoring door geluid worden hierdoor uitgesloten.

3.2.4 Licht

Veel soorten zijn gevoelig voor verstoring door licht. Van de aanwezige soorten in de omgeving van het plangebied kunnen bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad, meervleermuis, ijsvogel en alle niet-broedvogels negatieve gevolgen ondervinden van verstoring door licht. Door de afname van het aantal verkeersbewegingen en de verandering van een bedrijfsterrein naar woningen zal ook de verstoring door licht verminderen. Hiernaast is in de Actualisatie Quicksan ecologie (Lievense, 2018) geadviseerd om met de verlichting (tijdens de bouwfase en na realisatie) in het plangebied rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (waaronder vleermuizen). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk bij 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken. Negatieve effecten als gevolg van verstoring door licht worden hierdoor uitgesloten.

3.2.5 Trillingen

Trillingen kunnen een bron van verstoring zijn voor diersoorten. Dosis-effectrelaties zijn hiervoor echter niet bekend. Eventuele trillingen worden verwacht als gevolg van bouwwerkzaamheden en zijn qua intensiteit zeer gering. Ter vergelijking; trillingen van hei- of trilwerkzaamheden zijn waarneembaar tot circa 100 meter van de bron (Bron: funderingsbranche NVAF (Nederlandse Vereniging Aannemers Funderingswerken)). De bouwwerkzaamheden in het kader van onderhavig project vinden in en direct naast het Natura 2000-gebied plaats. De eventuele heiwerkzaamheden resulteren in een tijdelijke verstoring van een beperkt oppervlak van het leefgebied van de mogelijke aanwezig soorten welke gevoelig zijn voor verstoring door trillingen (bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad). Indien de palen op een andere wijze worden geplaatst (bijvoorbeeld door te boren) is nauwelijks verstoring door trillingen aan de orde. De meervleermuis is in het foerageergebied niet gevoelig voor verstoring door trillingen. De beperkte negatieve effecten op de bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad kunnen worden voorkomen door buiten de kwetsbare periode (voortplantingstijd) te heien. De beste periode voor heien ligt voor deze soorten tussen augustus en mei.

3.2.6 Optische verstoring

Van de mogelijk aanwezige soorten zijn alleen de bittervoorn, kleine modderkruiper, meervleermuis, aalscholver, tafeleend en mogelijk de rivierdonderpad gevoelig voor optische verstoring. Bebouwing kan voor soorten van een open landschap als een barrière voor het zicht (op predatoren) werken (optische verstoring). Dit leidt er toe dat soorten op gepaste afstand blijven; effectafstanden bedragen 100-300 meter. Gebouwen zijn menselijke artefacten met daarin menselijke activiteiten met hier rondom verkeer. Hierdoor kan de omgeving van een gebouw minder aantrekkelijk worden voor gebruik door dieren. Door het voornemen zal het plangebied bebouwd blijven, maar zal door de afname van het aantal verkeersbewegingen de optische verstoring verminderen. Negatieve effecten als gevolg van optische verstoring worden hierdoor uitgesloten.

3.2.7 Vermesting en verzuring

De herontwikkeling van het plangebied kan leiden tot extra stikstofemissie en daarmee tot extra stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. Het plangebied ligt aan de rand van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Hier is momenteel een verlaagde grenswaarde van toepassing. Dit houdt in dat vanaf een

stikstofdepositie van 0,05 mol/ha/jaar of meer binnen dit Natura 2000-gebied voor een project de vergunningplicht geldt. Aangezien in de huidige situatie reeds sprake is van een overbelaste situatie, kan zelfs een zeer kleine toename van stikstofdepositie al leiden tot significante negatieve effecten. Op basis van de in hoofdstuk 2 beschreven planontwikkeling is met het rekenmodel AERIUS Calculator een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd.

3.2.8 Emissies als gevolg van het plan

Uitgangspunt is dat de woningen gasloos worden gebouwd. Dit wordt in het bestemmingsplan verankerd. De emissies als gevolg van het plan zijn dan alleen nog afkomstig van:

- Brandstofverbruik verkeersaantrekkende werking woningen.

Op basis van de ASVV 2012¹ genereert iedere woningen 6,3 verkeersbeweging per dag wat in totaal tot 50,4 (afgerond 50) verkeersbewegingen voor het plan leidt. Dit verkeer wordt ontsloten via de Vaartweg waarna het op gaat in het algemene verkeersbeeld. In de AERIUS berekening (bijlage 5) is een aantal van 60 opgenomen om een zekere mate van onzekerheid uit te sluiten

Wanneer de bovengenoemde gegevens worden ingevoerd in de AERIUS calculator worden er geen rekenresultaten getoond (zie bijlage 5). Dit betekent dat er geen relevante stikstofdepositie wordt berekend.

Significante gevolgen van het plan (waarmee het project mogelijk wordt gemaakt) kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten. Vanuit het aspect stikstofdepositie zijn er geen belemmeringen voor de voorgenomen planontwikkeling.

3.2.9 Cumulatie

Vanwege het ontbreken van negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied is een cumulatietoets niet nodig.

¹ Aanbevelingen voor verkeersvoorzieningen binnen de bebouwde kom

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

De beoogde planontwikkeling leidt niet tot areaalverlies of versnippering binnen het Natura 2000-gebied. Verstoring als gevolg van geluid, licht, trillingen, optische verstoring, vermesting of verzuring zal niet optreden. Vanwege het ontbreken van negatieve effecten behoeft geen cumulatietoets te worden uitgevoerd. Voor de herontwikkeling van het plangebied aan de Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg is voor bovengenoemde geen sprake van (significante) negatieve effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen'. Op basis van deze voortoets worden effecten voor deze verstoringsfactoren uitgesloten. Een vergunning of vervolgstudie (bijvoorbeeld een verslechteringstoets) in het kader van de Wet Natuurbescherming is voor het onderdeel gebiedsbescherming niet nodig en dit vormt daarmee geen belemmering voor vaststelling en/of uitvoering van het bestemmingsplan.

4.2 Aanbevelingen

Om negatieve effecten op de instandhouding van bittervoorn, kleine modderkruiper, rivierdonderpad en meervleermuis te voorkomen dienen de eventuele heiwerkzaamheden buiten de kwetsbare perioden (voortplantingstijd) uitgevoerd te worden. De beste periode ligt voor de vissoorten tussen augustus en mei en voor de meervleermuis in de wintermaanden. Geadviseerd wordt dan ook deze werkzaamheden in de periode tussen november en maart uit te voeren. Er zal rekening gehouden moeten worden met de verlichting (tijdens de bouwfase en bij de realisatie) bij soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen en niet-broedvogels). Dit kan door het licht zo veel mogelijk te richten, zo min mogelijk 's nachts te werken en strooilicht zo veel mogelijk te beperken.

Overzicht bijlagen

Bijlage 1

Literatuur

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

Bijlage 4

Foto's

Bijlage 5

AERIUS calculatie

Bijlage 1

Literatuur

Dobben, H.F. van (2012): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' Alterra-rapport 2397.

Gies, T. (2007): 'Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden' Alterra-rapport 1490.

Haarsma, A-J (augustus 2011): 'De Meervleermuis in Nederland'.

Janssen, J. en J. Schamineé (2003): 'Europese Natuur in Nederland, Habitattypen'.

Janssen, J. en J. Schamineé (2004): 'Europese Natuur in Nederland, Soorten van de Habitatrichtlijn'.

Kooij, T. (2013): 'Verkennd onderzoek vleermuizen, Nationaal Park Zuid-Kennemerland'.

Krijgsveld, K.L. (2008): 'Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie'.

LievenseCSO (2016) Quickscan Natuurwetgeving, Herontwikkeling Vaartweg 20-21 te Nederhorst den Berg. Documentcode: 16M1111.RAP001.QS.JvM, LievenseCSO Milieu B.V. Bunnik

Lievense (2018) Actualisatie Quickscan ecologie, Vaartweg 20-21, Nederhorst den Berg. Documentcode: SOB007781.QS.01, Lievense Milieu B.V. Nieuwegein

NDFF (2018) Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied, Levering uit de Nationale Databank Flora en Fauna 2008 t/m 2018

Provincie Noord-Holland (2012) Atlas Natura 2000 Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer. Provincie Noord-Holland, Haarlem

Volmer & Partners (2016) Toelichting, deel uitmakende van het Bestemmingsplan Vaartweg 20-21, concept voorontwerp juni 2016, NL.IMRO.1696.PM. Volmer & Partners, Amersfoort. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000.

pas.bij12.nl

Bijlage 2

Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hier aan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is er op gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

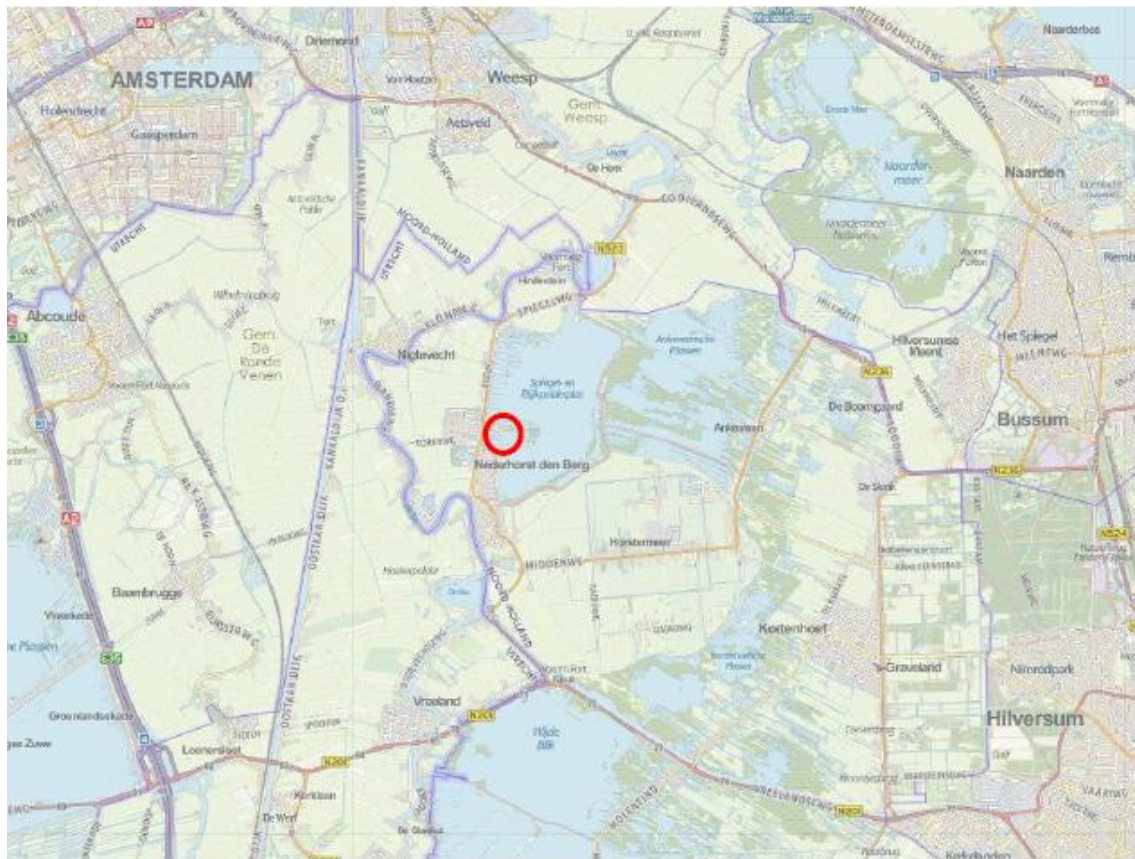
1. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Bijlage 3

Kaart regionale ligging

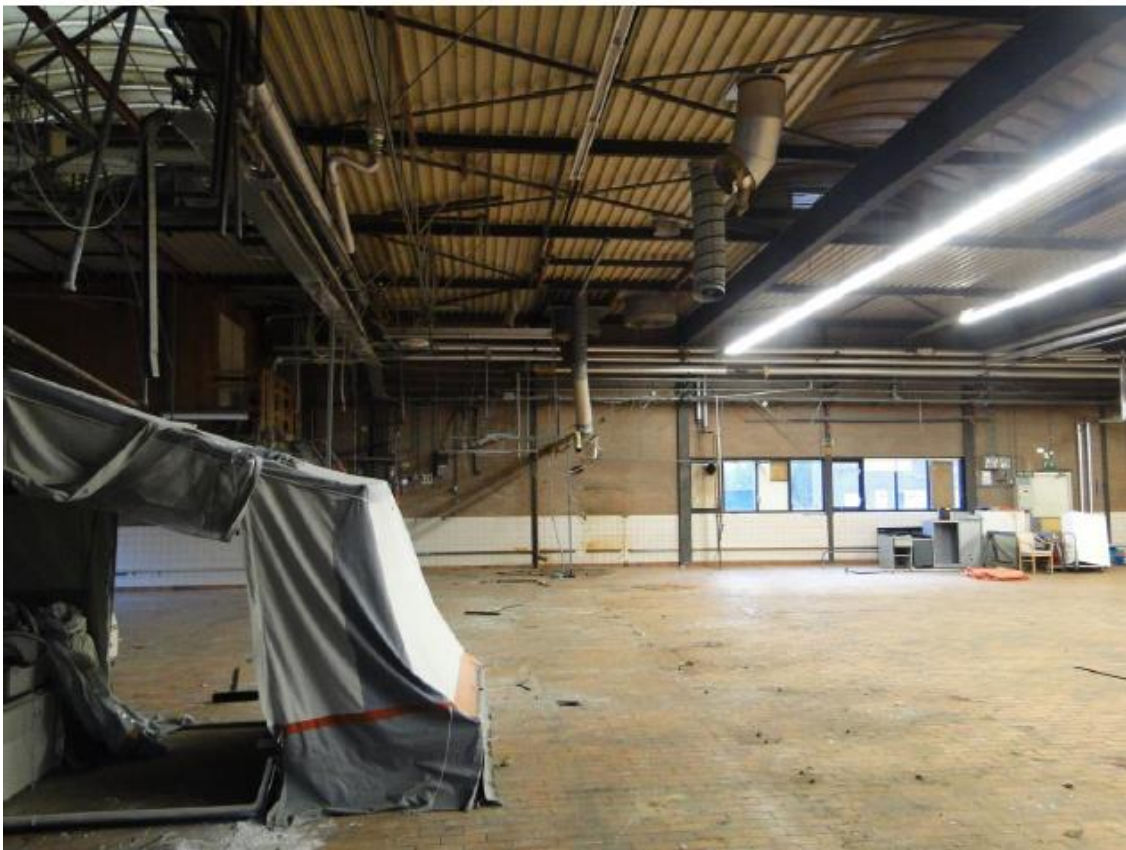
Locatie van het plangebied (globaal rode cirkel). Bron: Pdok.nl

Bijlage 4

Foto's

Bijlage 5

AERIUS calculatie

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Gerard Best Holding	Vaartweg 20-21, - Nederhorst den Berg

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Herontwikkeling Vaartweg 20-21	RZdZfH7xcEej

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
03 januari 2019, 09:43	2016	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	1,20 kg/j
NH ₃	< 1 kg/j

Resultaten

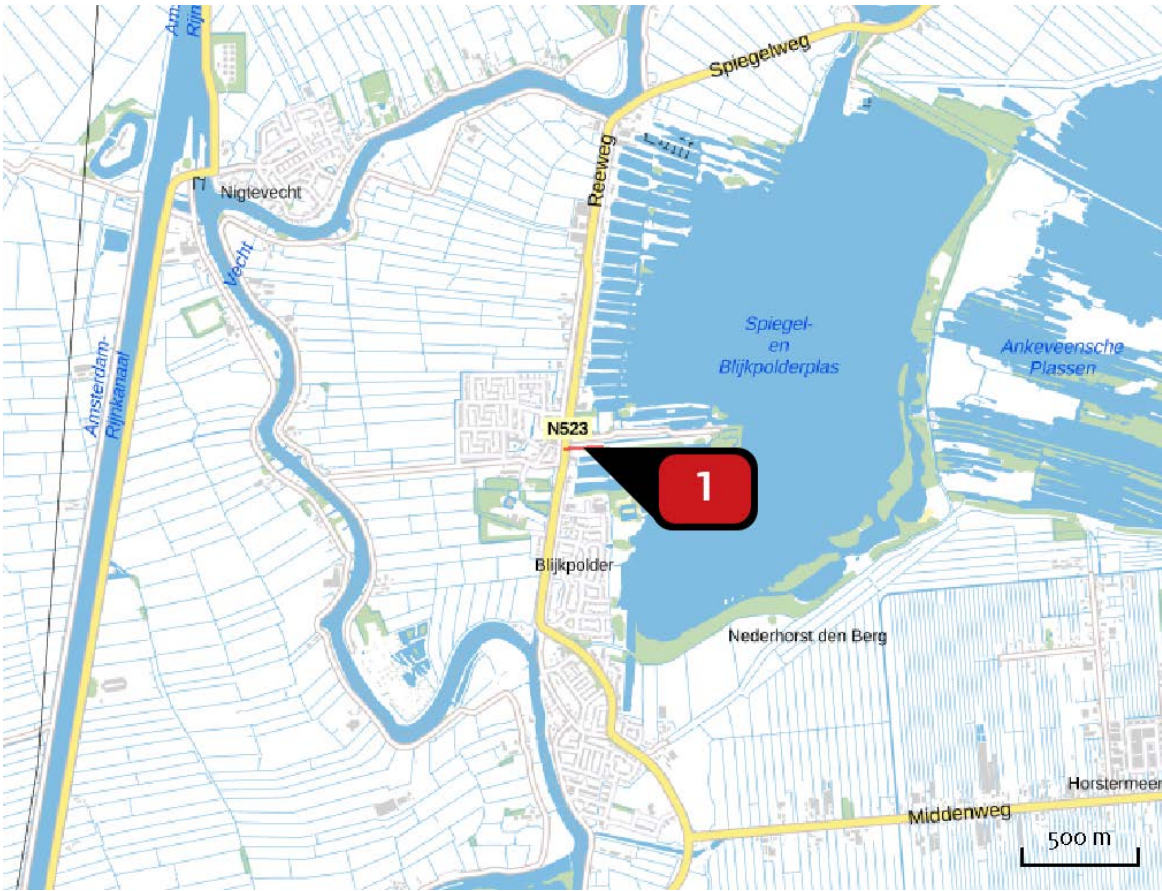
Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

6 woningen en 2 appartementen gasloos

Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	Verkeersgeneratie Wegverkeer Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	1,20 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied

Habitatrichtlijn

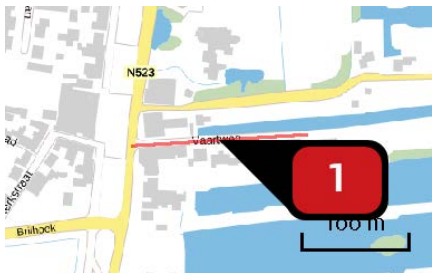

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Emissie
(per bron)
Situatie 1

Naam
Locatie (X,Y)
NOx
NH3

Verkeersgeneratie
131749, 475143
1,20 kg/j
< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	60,0	NOx NH3	1,20 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20180926_2a474e88d4

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>

Verantwoording aeries-calculator d.d. 23 september 2019

Op 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603 en ECLI:NL:RVS:2019:1604 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan. In deze uitspraak heeft de Afdeling beslist dat het Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS) niet meer gebruikt mag worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van stikstofgevoelige habitattypen en soorten in Natura 2000-gebieden.

In de toelichting op het bestemmingsplan is op de pagina's 34 en 35 aandacht besteed aan de Wet natuurbescherming en de gevolgen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, voor het aanpalende Natura 2000-gebied. Omdat de woningen gasloos worden uitgevoerd, is uitsluitend het effect van de verkeersbelasting bepalend voor de toename van de stikstofdepositie. Per saldo is evenwel sprake van een afname aangezien de uitstoot en de verkeersgegevens van de thans nog aanwezige wasserij een veel grotere stikstofuitstoot hebben.

Ter vergelijking;

Verkeer

Verkeersgegevens huidige situatie

70 verkeersbewegingen met personenauto's (licht verkeer)

28 verkeersbewegingen met bestelwagens (middelzwaar)

Verkeersgegevens nieuwe situatie

50 verkeersbewegingen met personenauto's (licht verkeer)

Functie

Huidige situatie

Wasserij circa 1000 m²: uitstoot 200 kg NO_x/jaar

Nieuwe functie

Woningbouw 8 woningen, gasloos : uitstoot 0

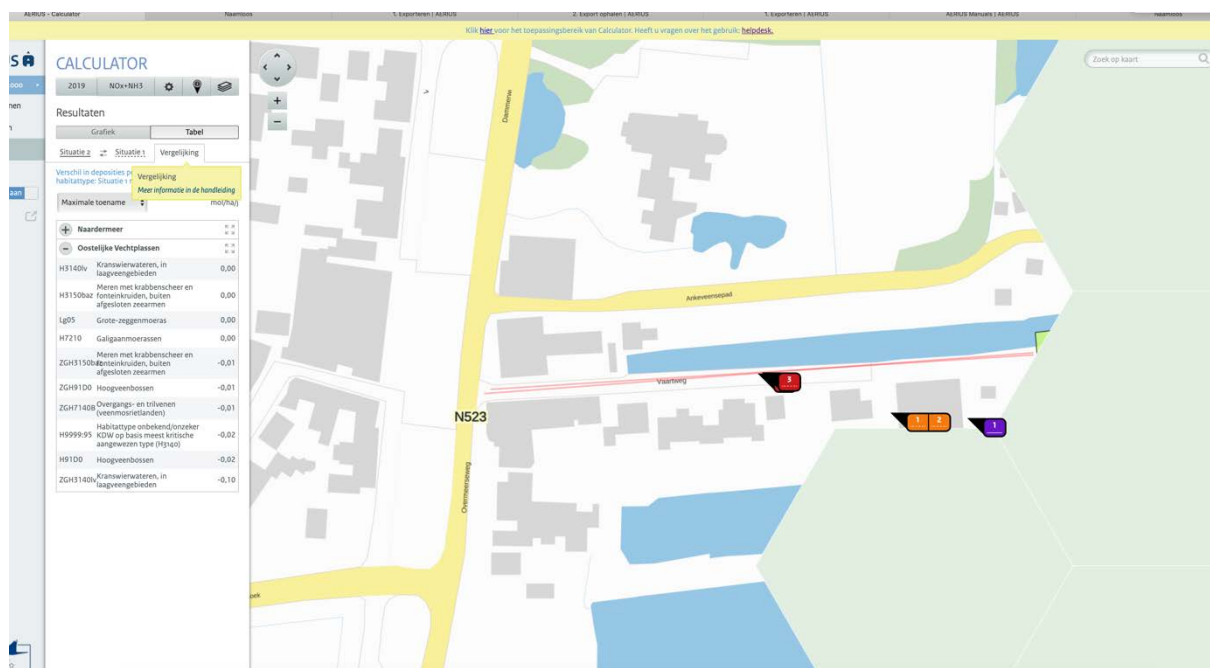
Aeries-berekening

Met deze gegevens is een berekening gemaakt in de Aeries-calculator per 16 september 2019. Hieruit komt naar voren dat sprake is van een verlaging van de maximale uitstoot op het naastgelegen Natura 2000 gebied. De conclusie is dat de 8 woningen (gasloos) zorgen voor een beperkte toename maar dat in de vergelijking sprake is van een afname.

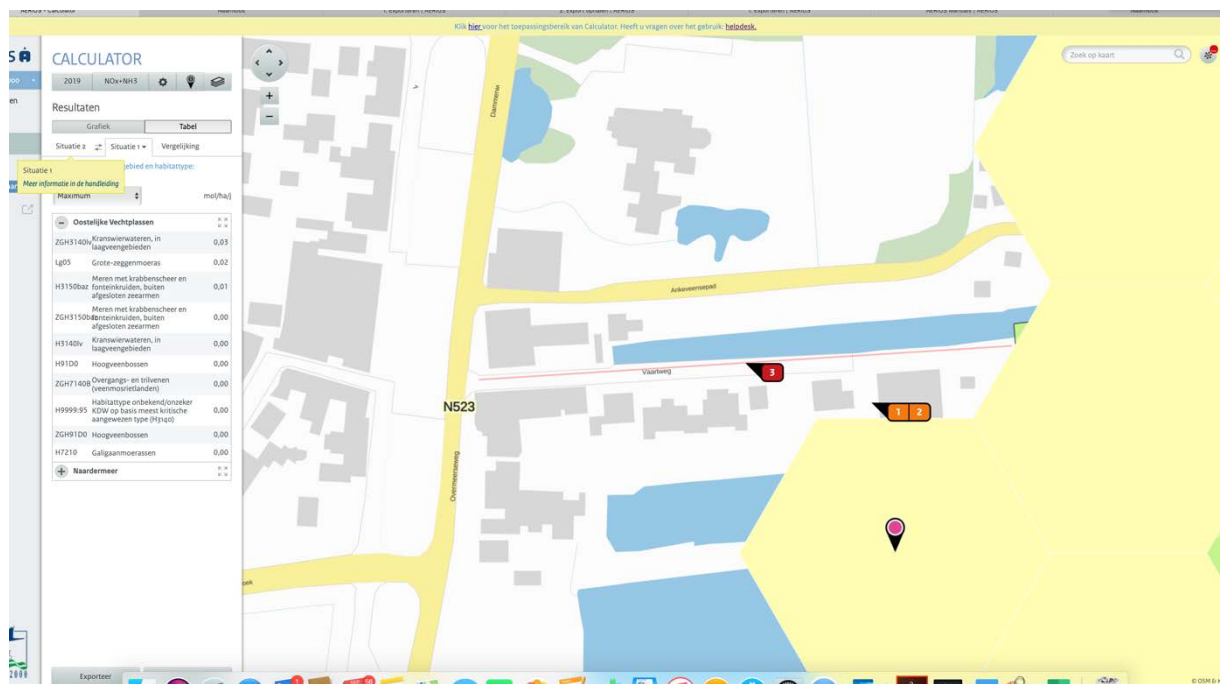
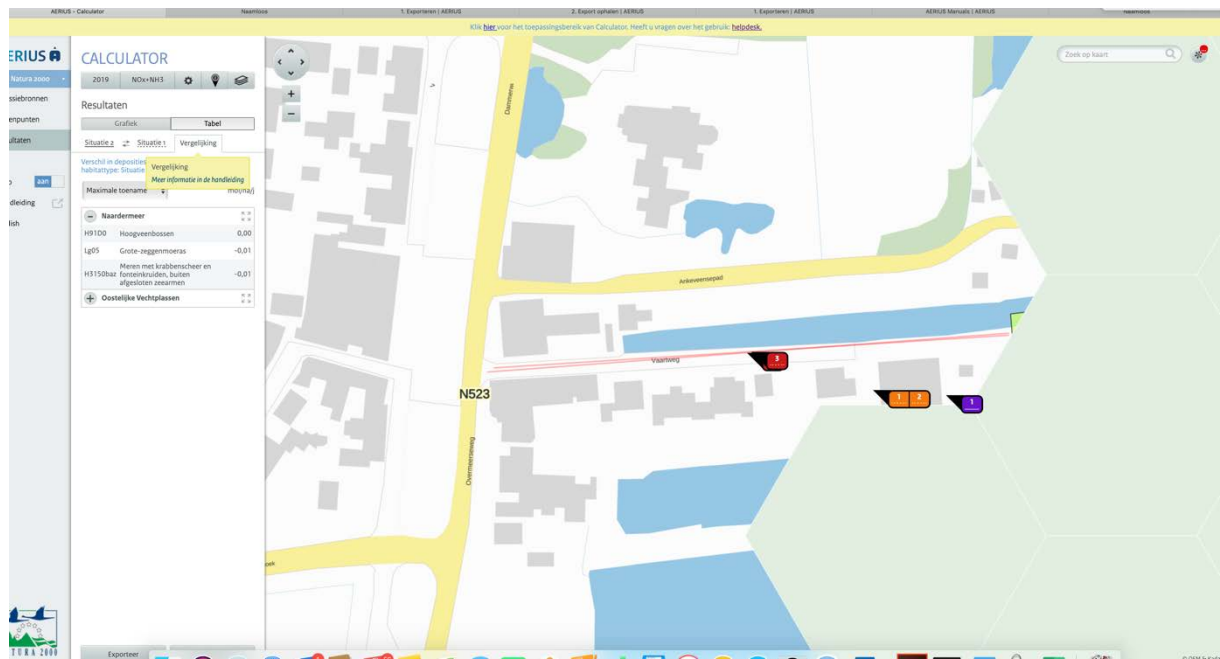
Omdat de berekening uitsluitend via een gml-bestand kan worden gegenereerd is hierbij via print screen-afdrucken een overzicht gegeven van de uitgevoerde berekening

Figuur 1 Vergelijking van de effecten van situatie 1 (het voorliggende woningbouwplan) en situatie 2 (het huidige bedrijfsmatige gebruik) op het Natura 2000 gebied oostelijke Vechtplassen

Figuur 2 Vergelijking van de effecten van situatie 1 (het voorliggende woningbouwplan) en situatie 2 (het huidige bedrijfsmatige gebruik) op het Natura 2000-gebied oostelijke Vechtplassen in tabelvorm voor de diverse natuurdoeltypen

Figuur 4 Effect van het huidige bedrijfsmatige gebruik op het Natura 2000-gebied oostelijke Vechtplassen